REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite okoliša
i zelene tranzicije

Zavod za zaštitu okoliša i prirode

Izvješće o tekućim naftnim gorivima za 2024. godinu u Republici Hrvatskoj

KLASA: 351-06/22-09/01
URBROJ: 517-12-1-2-1-24-6

Naslov dokumenta
Izvješće o tekućim naftnim gorivima za 2024. godinu u Republici Hrvatskoj

Izradila:
Edita Rod Putar

Autor fotografije na naslovnici:
Vesna Ivasović

Zagreb, listopad 2025.

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb, Hrvatska

Sadržaj

Sadržaj 1
1. Sažetak 4
2. Uvod 6
3. Pregled trendova količine goriva stavljenog na tržište RH u razdoblju od 2020. do 2024. godine 10
4. Obveze dobavljača i Ministarstva 12
4.1. Obveze dobavljača 12
4.1.1. Način uzorkovanja i učestalost uzorkovanja tekućih naftnih goriva na benzinskim postajama 12
4.1.2. Način uzorkovanja i broj uzimanja uzoraka tekućih naftnih goriva na skladištima dobavljača 13
4.1.3. Dostavljanje izvješća o tekućim naftnim gorivima 14
4.2. Obveze Ministarstva 16
5. Baza podataka „Kvaliteta goriva na benzinskim postajama i skladištima“ 17
6. Oprema za pretakanje i skladištenje benzina na benzinskim postajama i skladištima 19
7. Sustav povrata benzinskih para tijekom punjenja motornih vozila benzinom 19
8. Dostava podataka o tekućim naftnim gorivima 20
9. Količina goriva stavljenog na tržište RH u 2024. godini 24
10. Dostava verificiranih izvješća o emisijama stakleničkih plinova u životnom vijeku isporučenog goriva i energije po energetskoj jedinici stavljenih na tržište RH 27
11. Kvaliteta goriva stavljenog na tržište RH u 2024. godini 28
12. Izvješćivanje RH prema EK/EEA 31
13. Pregled podataka iz izvješća izrađenih od strane EEA 33
13.1. Pregled podataka iz izvješća EEA o kvaliteti i intenzitetu stakleničkih plinova nastalih od goriva za transport za 2022. godinu sukladno članku 7. točki (a) Direktive 98/70/EZ 33
13.2. Pregled podataka iz izvješća EEA vezanog za praćenje kvalitete benzinskih i dizelskih goriva za 2023. godinu sukladno čl. 8. Direktive 98/70/EZ 38
14. Zaključak 45
15. Izvori podataka 46
16. Popis slika 47
17. Popis tablica 47

Popis kratica

BMB	Bezolovni motorni benzin
BP	Benzinska postaja
CDR	Središnja baza podataka (*Central Data Repository*)
EEA	Europska agencija za okoliš (*European Environment Agency*)
EIONET	Europska informacijska i promatračka mreža za okoliš (*European Environment Information and Observation*)
EK	Europska komisija (*European Commission*)
EU	Europska unija (*European Union*)
EU-27	27 država članica EU
FAME	Metilni esteri masnih kiselina (*Fatty Acid Methyl Esters)*)
FQD	Direktiva o kvaliteti goriva (*Fuel Quality Directive*)
HVO	Hidrotretirano biljno ulje (*Hydrogenated Vegetable Oil*)
ISZO	Informacijski sustav zaštite okoliša
ISZZ	Informacijski sustav zaštite zraka
PFAD	Palmin destilat masnih kiselina (*Palm Fatty Acid Distillate)*
PJ	Petadžul
S	Skladište
RH	Republika Hrvatska
TNG	Tekuća naftna goriva
TNG-2	Evidencija o količini tekućih naftnih goriva stavljenih u promet na domaće tržište
TNG-3-1	Evidencija o obavljenom ispitivanju sastavnica i značajki kvalitete motornih benzina s istraživačkim oktanskim brojem 95 stavljenih u promet na domaće tržište
TNG-3-2	Evidencija o obavljenom ispitivanju sastavnica i značajki kvalitete motornih benzina s istraživačkim oktanskim brojem 98 stavljenih u promet na domaće tržište
TNG-3-3	Evidencija o obavljenom ispitivanju sastavnica i značajki kvalitete motornih benzina s istraživačkim oktanskim brojem većim od 98 stavljenih u promet na domaće tržište
TNG-4	Evidencija o obavljenom ispitivanju sastavnica i značajki kvalitete dizelskog goriva stavljenog u promet na domaće
TNG-5-1	Evidencija o obavljenom ispitivanju količine sumpora u loživom ulju stavljenom u promet na domaće tržište
TNG-5-2	Evidencija o obavljenom ispitivanju količine sumpora u plinskom ulju uključujući i plinsko ulje za grijanje (LUEL) stavljenom u promet na domaće tržište

TNG-5-3	Evidencija o obavljenom ispitivanju količine sumpora u brodskom dizelskom gorivu stavljenom u promet na domaće tržište ili korištenom za vlastite potrebe
TNG-5-4	Evidencija o obavljenom ispitivanju količine sumpora u brodskom plinskom ulju stavljenom u promet na domaće tržište ili korištenom za vlastite potrebe
TNG-5-5	Evidencija o obavljenom ispitivanju količine sumpora u brodskom gorivu stavljenom u promet na domaće tržište ili korištenom za vlastite potrebe
TNG-5-6	Evidencija o obavljenom ispitivanju količine sumpora i aromata u petroleju za loženje i rasvjetu stavljenom u promet na domaće tržište ili korištenom za vlastite potrebe

1. Sažetak

Izvješće o tekućim naftnim gorivima za 2024. godinu u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Izvješće RH) temelji se na podacima koje su u bazu „Kvaliteta goriva na benzinskim postajama i skladištima“ (u daljnjem tekstu: baza TNG) prijavili dobavljači tekućih naftnih goriva.

Izvješće RH sadrži podatke o:

- kvaliteti i količini tekućih naftnih goriva stavljenih na domaće tržište u 2024. godini,
- posjedovanju opreme za skladištenje i pretakanje benzina na benzinskima postajama (u daljnjem tekstu: BP) i skladištima (u daljnjem tekstu: S),
- protoku goriva na benzinskim postajama,
- broju ugrađenih sustava za povrat benzinskih para tijekom punjenja motornih vozila benzinom,
- broju ugrađenih automatskih sustava nadzora povrata benzinskih para,
- količinama goriva za razdoblje od 2020. do 2024. godine,
- broju verificiranih izvješća o emisijama stakleničkih plinova u životnom vijeku isporučenog goriva i energije po energetskoj jedinici stavljenih na tržište Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: RH).

U 2024. godini na tržište RH stavljeno je ukupno 2.695.868 tona tekućih naftnih goriva od čega 570.603 tone benzina, 2.036.051 tona dizela, 23.312 tona plinskog ulja, 4.079 tona loživog ulja, 1.177 tona brodskog dizelskog goriva i 60.646 tona brodskog plinskog ulja.

U bazu TNG „Kvaliteta goriva na benzinskim postajama i skladištima“ upisano je 86 dobavljača koji su vlasnici i/ili korisnici 918 benzinskih postaja i 13 skladišta.

Za 2024. izvještajnu godinu 5 dobavljača nije dostavilo podatke o ukupnoj prodanoj količini goriva na benzinskim postajama sukladno Uredbi o kvaliteti tekućih naftnih goriva, a 15 nije dostavilo podatke o količini goriva prodanih na pojedinim benzinskim postajama sukladno Uredbi o tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva koje nastaju skladištenjem i distribucijom benzina i Uredbi o tehničkim standardima zaštite okoliša za smanjenje emisija hlapivih organskih spojeva koje nastaju tijekom punjenja vozila benzinom na benzinskim postajama.

Što se tiče dostave podataka o kvaliteti tekućih naftnih goriva sukladno Programu praćenja kvalitete tekućih naftnih goriva za 2024. godinu (u daljnjem tekstu: Program za 2024. godinu) na benzinskim postajama, od 39 dobavljača koji su bili obveznici dostave podataka 5 nije potpuno ili djelomično dostavilo podatke o kvaliteti goriva, odnosno nije dalo na uzorkovanje propisan broj uzoraka. Na skladištima je svih 7 dobavljača dalo uzorke na analizu i dostavilo podatke o kvaliteti goriva.

Na benzinskim postajama uzeto je za analizu 162 uzorka benzina s oktanskim brojem 95, 11 uzoraka benzina s oktanskim brojem 100, 158 uzoraka dizela i 34 uzorka plinskog ulja za grijanje. Na skladištima su uzeta za analizu 43 uzorka benzina, 54 uzorka dizela, 15 uzoraka plinskog ulja za grijanje, 2 uzorka loživog ulja i 10 uzoraka brodskog goriva. Sukladno navedenome, na benzinskim postajama i skladištima ukupno je uzorkovano 216 uzoraka

benzina, 212 uzoraka dizela, 49 uzoraka plinskog ulja za grijanje, 2 uzorka lož ulja i 10 uzoraka brodskog goriva.

2. Uvod

Prema Zakonu o zaštiti zraka[1] i Uredbi o kvaliteti tekućih naftnih goriva[2] Izvješće RH izrađuje Ministarstvo na temelju podataka dostavljenih/unesenih u bazu TNG koja je sastavni dio Informacijskog sustava zaštite zraka (u daljnjem tekstu: ISZZ). Izvješće RH daje pregled podataka o kvaliteti i količini tekućih naftnih goriva stavljenih na tržište RH za izvještajnu 2024. godinu kao i pregled trendova količine goriva stavljene na tržište RH u razdoblju od 2020.-2024. godine.

Nadalje, Izvješće RH sadrži i dodatnu obradu i analizu podataka iz Uredbe o tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva koje nastaju skladištenjem i distribucijom benzina[3] i Uredbe o tehničkim standardima zaštite okoliša za smanjenje emisija hlapivih organskih spojeva koje nastaju tijekom punjenja vozila benzinom na benzinskim postajama[4]. Podaci iz Izvješća usklađeni su s propisima Europske unije iz područja tekućih naftnih goriva[5].

Sukladno Zakonu o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja[6] i Pravilniku o načinu praćenja i izvješćivanja te metodologiji izračuna emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku isporučenih goriva i energije i načinu provođenja projekata smanjenja emisija nastalih istraživanjem i proizvodnjom nafte i plina[7], Izvješća u razdoblju od 2017. do zaključno s 2023. izvještajnom godinom sadržavala su i podatke o emisijama stakleničkih plinova u životnom vijeku goriva i energije.

[1] „Narodne novine“, broj 127/19, 57/22, 136/24

[2] „Narodne novine“, broj 131/21, 83/25

[3] „Narodne novine“, broj 135/06

[4] „Narodne novine“, broj 44/16, 107/19

[5] Direktiva 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 1998. o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva i izmjeni Direktive 93/12/EEZ (SL L 350, 28. 12. 1998.), kako je posljednji put izmijenjena Direktivom (EU) 2015/1513 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o izmjeni Direktive 98/70/EZ o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva i izmjeni Direktive 2009/28/EZ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (Tekst značajan za EGP) (SL L 239, 15. 9. 2015.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 98/70/EZ, FQD)
Direktiva (EU) 2016/802 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o smanjenju sadržaja sumpora u određenim tekućim gorivima (kodificirani tekst) (SL L 132, 21. 5. 2016.) (u daljnjem tekstu: Direktiva (EU) 2016/802)

Odluka Komisije 2002/159/EZ od 18. veljače 2002. o zajedničkom obrascu za podnošenje sažetih prikaza podataka o kakvoći nacionalnoga goriva (SL L 53, 23. 2. 2002.) (u daljnjem tekstu: Odluka 2002/159/EZ)

[6] „Narodne novine“, broj 127/19

[7] „Narodne novine“, broj 131/21

Međutim, Direktiva Vijeća (EU) 2015/652[8] na temelju koje su se podnosila izvješća o predmetnim emisijama ukinuta je i stavljena van snage 1. siječnja 2025. godine DIREKTIVOM (EU) 2023/2413 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 18. listopada 2023. godine (članak 6., str. 69) i čl. 1. Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o kvaliteti tekućih naftnih goriva[9].

Podaci se unose u bazu TNG do 31. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu koristeći elektroničku programsku opremu Ministarstva koja sadrži formate i protokole (obrasce) u skladu s Odlukom 2002/159/EZ te omogućava mrežni unos, obradu i prikaz podataka. Ministarstvo dodjeljuje dobavljaču korisničko ime i lozinku za pristup elektroničkoj programskoj opremi putem koje dobavljačima izdaje potvrdu o primitku podataka.

U Izvješću je prikazana količina tekućih naftnih goriva stavljena na tržište RH i kvaliteta uzorkovanih i analiziranih tekućih naftnih goriva na benzinskim postajama i skladištima. Odredbe Uredbe o kvaliteti tekućih naftnih goriva primjenjuju se na skupine tekućih naftnih goriva koja se koriste za izgaranje kod motora s unutarnjim izgaranjem cestovnih vozila, necestovnih pokretnih strojeva, plovila za unutarnju plovidbu i plovidbu unutarnjim morskim vodama, teritorijalnim morem i morem nad kojim RH ostvaruje suverena prava prema posebnim propisima, poljoprivrednih i šumskih traktora, ložišta i rasvjetnih tijela, a to su:

1. benzin,
2. dizelsko gorivo,
3. plinsko ulje,
4. loživo ulje,
5. brodsko gorivo,
6. petrolej.

[8] Direktiva Vijeća (EU) 2015/652 od 20. travnja 2015. o utvrđivanju metoda izračuna i zahtjeva u vezi s izvješćivanjem u skladu s Direktivom 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva (SL L 107, 25. 4. 2015.), kako je posljednji puta izmijenjena Uredbom (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2019. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju van snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP.) (SL L 328, 21. 12. 2019.) (u daljnjem tekstu: Direktiva Vijeća (EU) 2015/652)

Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2019. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (Tekst značajan za EGP) (SL L 328, 21. 12. 2019.) (Direktiva (EU) 2018/2001)

[9] „Narodne novine“, broj 83/25

Granične vrijednosti sastavnica i značajki kvalitete benzina koji se stavlja na tržište RH moraju biti u skladu s važećim izdanjem norme HRN EN 228.

Sastavnice benzina za koje su propisane granične vrijednosti su:

- sumpor,
- olovo,
- olefini,
- aromati,
- benzen,
- kisik,
- oksigenati.

Značajke kvalitete benzina za koje su propisane granične vrijednosti su:

- istraživački oktanski broj (u daljnjem tekst: IOB),
- motorni oktanski broj (u daljnjem tekst: MOB),
- tlak para kroz ljetno razdoblje (od 1.5. - 30.9.),
- destilacija do 100°C,
- destilacija do 150°C.

Granične vrijednosti sastavnica i značajki kvalitete dizela koji se stavlja na tržište RH moraju biti u skladu s važećim izdanjem norme HRN EN 590.

Sastavnice dizelskog goriva za koje su propisane granične vrijednosti su:

- sumpor,
- metilni esteri masnih kiselina (u daljnjem tekstu: FAME),
- policiklički aromatski ugljikovodici.

Značajke kvalitete dizelskog goriva za koje se propisuju granične vrijednosti su:

- cetanski broj,
- gustoća pri 15 °C,
- temperatura na 95 % destilacije,
- točka filtrabilnosti.

Sastavnica plinskih ulja, loživog ulja i brodskih goriva za koju se propisuju granične vrijednosti je sumpor, a sastavnice petroleja za koje su propisane granične vrijednosti su sumpor i aromati.

Ministarstvo je nadležno i za dostavu izvješća Europskoj komisiji (u daljnjem tekstu: EK) i Europskoj agenciji za okoliš (u daljnjem tekstu: EEA) kako slijedi:

1. Izvješće o kvaliteti loživih i plinskih ulja za 2024. godinu sukladno Direktivi (EU) 2016/802 i Uredbi o kvaliteti tekućih naftnih goriva

Rok za dostavu spomenutog izvješća u EK/EEA je do 30. lipnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

2. Izvješće o kvaliteti benzina i dizelskog goriva za 2024. godinu, sukladno Direktivi 98/70/EZ i Uredbi o kvaliteti tekućih naftnih goriva

Rok za dostavu spomenutog izvješća u EK/EEA je do 31. kolovoza tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

3. Pregled trendova količine goriva stavljenog na tržište RH u razdoblju od 2020. do 2024. godine

Analiza podataka o količini goriva stavljenog na tržište RH u razdoblju od 2020. do 2024. pokazuje da je potrošnja benzina i dizela bila u 2021. godini veća u odnosu na 2020. godinu, u 2022. manja u odnosu na 2021., a u 2023. i 2024. je rasla.

Potrošnja plinskog ulja za grijanje padala je u razdoblju od 2020. do 2023. godine, a u 2024. bila je veća u odnosu na proteklu 2023. godinu.

Potrošnja loživog ulja bila je u 2022. godini značajno veća u odnosu na 2020. i 2021. godinu, a u 2023. i 2024. značajno manja u odnosu na 2022. godinu. Značajni rast potrošnje loživog ulja u 2022. u odnosu na protekle dvije godine nastao je zbog povećane potražnje za tim proizvodom uslijed povećanja cijena prirodnog plina te su se kupci okrenuli potrošnji loživog ulja koji je zamjenski proizvod za prirodni plin, a cjenovno je pristupačniji.

Potrošnja brodskog plinskog ulja kontinuirano je rasla od 2020. do 2024. godine, a kod brodskog dizelskog goriva od 2020. do 2022. godine, dok se u 2023. nešto smanjuje, a u 2024. opet povećava.

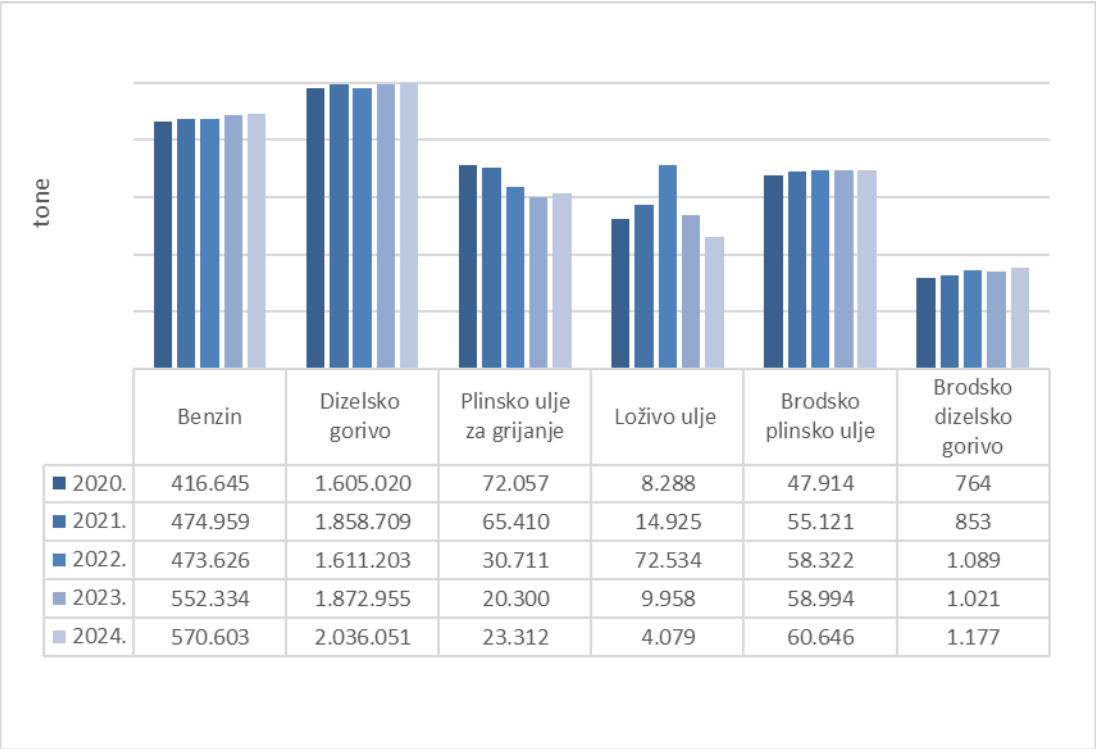
Tablica 1.[10] Slika 1. u nastavku prikazuju količinu goriva u tonama stavljenu na tržište RH u izvještajnom razdoblju od 2020. – 2024. godine.

Tablica 1. Količina goriva u tonama stavljena na tržište RH u izvještajnom razdoblju od 2020. – 2024. godine

Vrsta goriva ukupno (t)	Godina				
	2020.	**2021.**	**2022.**	**2023.**	**2024.**
Benzin	416.645	474.959	473.626	552.334	570.603
Dizelsko gorivo	1.605.020	1.858.709	1.611.203	1.872.955	2.036.051
Plinsko ulje za grijanje	72.057	65.410	30.711	20.300	23.312
Loživo ulje	8.288	14.925	72.534	9.958	4.079
Brodsko plinsko ulje	47.914	55.121	58.322	58.994	60.646
Brodsko dizelsko gorivo	764	853	1.089	1.021	1.177
Ukupno	**2.150.688**	**2.469.977**	**2.247.486**	**2.515.562**	**2.695.868**

Izvor podataka: Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

[10] Napomena: brojevi tablica i slika su poveznice i referiraju se na tablice i slike u dokumentu.

	Benzin	Dizelsko gorivo	Plinsko ulje za grijanje	Loživo ulje	Brodsko plinsko ulje	Brodsko dizelsko gorivo
2020.	416.645	1.605.020	72.057	8.288	47.914	764
2021.	474.959	1.858.709	65.410	14.925	55.121	853
2022.	473.626	1.611.203	30.711	72.534	58.322	1.089
2023.	552.334	1.872.955	20.300	9.958	58.994	1.021
2024.	570.603	2.036.051	23.312	4.079	60.646	1.177

Slika 1. Količina goriva u tonama stavljena na tržište RH u izvještajnom razdoblju od 2020.- 2024. godine

Izvor: Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

4. Obveze dobavljača i Ministarstva

4.1. Obveze dobavljača

Sukladno Uredbi o kvaliteti tekućih naftnih goriva, dobavljači vode evidenciju o količini za svaku vrstu tekućeg naftnog goriva stavljenog na tržište RH. Navedeni podaci se unose u TNG-2 obrazac[11], koji je sastavni dio baze TNG.

Nadalje, dobavljač je dužan osigurati praćenje kvalitete tekućih naftnih goriva koje je stavio na tržište RH sukladno Programu za 2024. godinu. Program na godišnjoj razini donosi ministar nadležan za poslove zaštite okoliša na temelju članka 49. stavka 4. Zakona o zaštiti zraka, a objavljuje ga Ministarstvo na svojim mrežnim stranicama na linku[12].

Programom je propisan:

1. način uzorkovanja tekućih naftnih goriva posebno za benzinske postaje i skladišta,
2. broj i učestalost uzimanja uzoraka tekućih naftnih goriva,
3. broj lokacija uzorkovanja, ovisno o količini tekućih naftnih goriva koje je dobavljač stavio na tržište RH,
4. način obavljanja laboratorijske analize uzoraka tekućih naftnih goriva te izvješćivanje o provedbi analiza.

Program se u dijelu koji se odnosi na praćenje kvalitete benzina i dizelskog goriva izrađuje sukladno odredbama norme HRN EN 14274.

4.1.1. Način uzorkovanja i učestalost uzorkovanja tekućih naftnih goriva na benzinskim postajama

Uzorkovanje, rukovanje s uzorcima, skladištenje i mjere sigurnosti obavljaju se prema normi HRN EN 14275.
Ljetno razdoblje za uzimanje uzoraka traje od 1. svibnja do 30. rujna, a zimsko od 1. listopada do 30. travnja. Broj uzetih uzoraka u pojedinom razdoblju treba podjednako rasporediti po mjesecima.
Za potrebe provedbe praćenja kvalitete tekućih naftnih goriva u tekućoj godini, broj uzoraka se u pojedinom vremenskom razdoblju dijeli među pojedinim dobavljačima goriva s obzirom na njihov udjel prodaje pojedinog goriva na tržištu u protekloj godini, ali najmanje jedan uzorak u sezoni po jednom dobavljaču.

Programom za 2024. godinu propisan je minimalni broj uzorkovanja tekućih naftnih goriva na benzinskim postajama u tekućoj godini kako prikazuje Tablica 2. ispod.

[11] Evidencija o količini tekućih naftnih goriva stavljenih u promet na domaće tržište

[12] Program praćenja kvalitete tekućih naftnih goriva za 2024. godinu

Tablica 2. Minimalni broj uzorkovanja tekućih naftnih goriva na benzinskim postajama u tekućoj

Vrsta goriva	Minimalni broj uzoraka u pojedinom vremenskom razdoblju kroz godinu		Minimalni ukupan broj uzorkovanja
	Zimsko razdoblje[13]	Ljetno razdoblje[13]	
	01.10. – 30.04.	01.05. – 30.09.	
BMB[14] ≥95	50	50	100
BMB ≥98 i BMB ≥100	5	5	10
Dizelsko gorivo	50	50	100
Plinsko ulje za grijanje (*ekstra lako loživo ulje*)	30		30
Brodsko gorivo	-		-

Izvor: Program praćenja kvalitete tekućih naftnih goriva za 2024. godinu

4.1.2. Način uzorkovanja i broj uzimanja uzoraka tekućih naftnih goriva na skladištima dobavljača

Uzorkovanje, posude za uzorkovanje, postupci rukovanja s njima, rukovanje s uzorcima i skladištenje moraju u cijelosti biti prema normi HRN EN ISO 3170. Sukladno zahtjevima norme HRN EN 13016, uzorkovanje u svrhu određivanja tlaka para benzina potrebno je obaviti na način da količina uzorka bude 80 % volumena u spremniku od 1 litre.

Programom za 2024. godinu propisan je minimalni broj uzorkovanja tekućih naftnih goriva na skladištima (Tablica 3).

Tablica 3. Minimalni broj uzorkovanja tekućih naftnih goriva na skladištima u tekućoj godini

Vrsta goriva	Minimalni broj uzoraka na godinu (BU)
Benzin	40 uzoraka (4)
Dizelsko gorivo	50 uzoraka (4)
Plinsko ulje za grijanje *(ekstra lako loživo ulje)*	15 uzoraka (4)
Loživa ulja	1 uzorak na količinu goriva koja je jednaka kapacitetu spremnika
	1 uzorak na 1000 tona, ali najviše 6 uzoraka godišnje
Brodsko gorivo	7 uzoraka

Izvor: Program praćenja kvalitete tekućih naftnih goriva za 2024. godinu

[13] Posebni zahtjevi za kvalitetu benzina i dizelskog goriva koji su uvjetovani klimom, odnosno dodatna prijelazna vremenska razdoblja za vrijednosti tlaka para za benzin i točke filtrabilnosti za dizelsko gorivo su posebno propisana Uredbom i/ili važećim normama HRN EN 228 i HRN EN 590 sa pripadajućim nacionalnim dodacima za Republiku Hrvatsku te mogu vremenski odstupati od zimskog i ljetnog razdoblja koja su navedena u ovoj tablici.

[14] Bezolovni motorni benzin

4.1.3. Dostavljanje izvješća o tekućim naftnim gorivima

Izvješće o obavljenim ispitivanjima tekućih naftnih goriva prema Programu za 2024. godinu, dobavljač je dužan dostaviti Ministarstvu do 31. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu, koristeći formate i protokole (obrasce) u skladu s Odlukom 2002/159/EZ, odnosno:

Obrasce TNG-3 za motorne benzine:
a) TNG-3-1 (Evidencija o obavljenom ispitivanju sastavnica i značajki kvalitete motornog benzina s istraživačkim oktanskim brojem 95 stavljenog u promet na domaće tržište),
b) TNG-3-2 (Evidencija o obavljenom ispitivanju sastavnica i značajki kvalitete motornog benzina s istraživačkim oktanskim brojem 98 stavljenog u promet na domaće tržište),
c) TNG-3-3 (Evidencija o obavljenom ispitivanju sastavnica i značajki kvalitete motornog benzina s istraživačkim oktanskim brojem većim od 98 stavljenih u promet na domaće tržište).

Obrazac TNG-4 za dizelska goriva (Evidencija o obavljenom ispitivanju sastavnica i značajki kvalitete dizelskog goriva stavljenog u promet na domaće tržište ili korištenog za vlastite potrebe).

Obrasce TNG-5 za plinska i loživa ulja, brodska goriva, brodsko plinsko ulje, brodsko dizelsko gorivo i petrolej:
a) TNG-5-1 (Evidencija o obavljenom ispitivanju količine sumpora u loživom ulju stavljenom u promet na domaće tržište ili korištenom za vlastite potrebe),
b) TNG-5-2 (Evidencija o obavljenom ispitivanju količine sumpora u plinskom ulju uključujući i plinsko ulje za grijanje (LUEL) stavljenom u promet na domaće tržište ili korištenom za vlastite potrebe),
c) TNG-5-3 (Evidencija o obavljenom ispitivanju količine sumpora u brodskom dizelskom gorivu stavljenom u promet na domaće tržište ili korištenom za vlastite potrebe,)
d) TNG-5-4 (Evidencija o obavljenom ispitivanju količine sumpora u brodskom plinskom ulju stavljenom u promet na domaće tržište ili korištenom za vlastite potrebe),
e) TNG-5-5 (Evidencija o obavljenom ispitivanju količine sumpora u brodskom gorivu stavljenom u promet na domaće tržište ili korištenom za vlastite potrebe),
f) TNG-5-6 (Evidencija o obavljenom ispitivanju količine sumpora i aromata u petroleju za loženje i rasvjetu stavljenom u promet na domaće tržište ili korištenom za vlastite potrebe).
Sukladno Uredbi o tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva koji nastaju skladištenjem i distribucijom benzina dobavljači su obvezni na KTB1 obrascu (Podaci o uređajima za skladištenje na skladištima i benzinskim postajama na kojima se skladišti i pretače benzin) dostaviti u Ministarstvo podatke o benzinskim postajama i skladištima te o posjedovanju opreme za skladištenje i pretakanje benzina koja mora biti izgrađena i s njom se mora rukovati u skladu s odredbama ove Uredbe.

Sukladno Uredbi o tehničkim standardima zaštite okoliša za smanjenje emisija hlapivih organskih spojeva koje nastaju tijekom punjenja vozila benzinom na benzinskim postajama dobavljači su obvezni na obrascu BP1 (Podaci o benzinskim postajama za opskrbu motornih vozila gorivom) dostaviti u Ministarstvo godišnji protok benzina, dizela i plinskog ulja kao i podatke o ugrađenom sustavu povrata benzinskih para tijekom punjenja motornih vozila benzinom.

Ministarstvo sve gore navedene obrasce objavljuje na svojim internetskim stranicama u bazi TNG.

4.2. Obveze Ministarstva

Za prikupljanje podataka o kvaliteti i količini tekućih naftnih goriva Ministarstvo je uspostavilo bazu TNG. Za potrebu dostave podataka koristi se internet aplikacija putem koje dobavljači unose podatke te dobivaju od Ministarstva potvrdu o primitku podataka automatskom porukom putem elektroničke pošte.
Na temelju prikupljenih i obrađenih podataka Ministarstvo izrađuje nacionalno godišnje izvješće o tekućim naftnim gorivima stavljenim na tržište RH koje se objavljuje na internetskim stranicama Ministarstva.[15]
Rok za izradu Izvješća RH je do 30. listopada tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu, a propisan je Uredbom o kvaliteti tekućih naftnih goriva.

Ministarstvo je nadležno i za dostavu izvješća Europskoj komisiji (u daljnjem tekstu: EK) i Europskoj agenciji za okoliš (u daljnjem tekstu: EEA):

1. Izvješće o kvaliteti loživih i plinskih ulja sukladno Direktivi (EU) 2016/802 i Uredbi o kvaliteti tekućih naftnih goriva

Ministarstvo izrađuje izvješće o plinskim i loživim uljima za koje dobiva iz EK/EEA predložak u *Excel* formatu za dostavljanje podataka.
Rok za dostavu predmetnog izvješća u EK/EEA je do 30. lipnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu, a ministarstvo je izvješće dostavilo u EK/EEA 9. lipnja 2025. godine.

2. Izvješće o kvaliteti benzina i dizelskog goriva sukladno Direktivi 98/70/EZ i Uredbi o kvaliteti tekućih naftnih goriva

Od 1. srpnja 2013. godine zaključno s 2023. izvještajnom godinom, Ministarstvo je izrađivalo izvješće o benzinu i dizelskom gorivu na predlošku u *Excel* formatu koji se nakon unosa podataka prebacivao u *xml* format. Oba formata objavljivala su se putem Središnje baze podataka (CDR-Central Data Repository)(u daljnjem tekstu: CDR) na internetskom stranicama Europske informacijske i promatračke mreže za okoliš (EIONET - European Environment Information and Observation Network)(u daljnjem tekstu: EIONET).
Za podnošenje izvješća za izvještajnu 2024. godinu prešlo se na novu platformu za izvješćivanje putem *Reportnet3* internetske stranice Europske unije.

Rok za dostavu predmetnog izvješća je do 31. kolovoza tekuće za proteklu kalendarsku godinu. Ministarstvo je izvješće za 2024. godinu dostavilo u EK/EEA 13. kolovoza 2025. godine.

[15] https://www.haop.hr/hr/godisnja-izvjesca-o-pracenju-kvalitete-zraka-na-podrucju-republike-hrvatske

5. Baza podataka „Kvaliteta goriva na benzinskim postajama i skladištima“

Sukladno članku 75. Zakona o zaštiti zraka, Ministarstvo je nadležno za uspostavu Informacijskog sustava zaštite zraka (u daljnjem tekstu: ISZZ) koji između ostalog sadrži i bazu podataka „Kvaliteta goriva na benzinskim postajama i skladištima“[16].

ISZZ, sastavni je dio Informacijskog sustava zaštite okoliša (u daljnjem tekstu ISZO) uspostavljen sukladno članku 148. Zakona o zaštiti okoliša[17] i Uredbi o informacijskom sustavu zaštite okoliša[18], a čini dio Europskog informacijskog sustava zaštite okoliša (EIONET-a).

Baza podataka „Kvaliteta goriva na benzinskim postajama i skladištima“ sadrži sljedeće:

1) TNG, KTB1 i BP1 obrasce,
2) Podatke o količini i vrsti tekućih naftnih goriva stavljenih u promet na domaće tržište po pojedinačnom pravnom subjektu ili obrtu (u daljnjem tekstu: dobavljači), benzinskim postajama i ukupno,
3) Podatke o vlasnicima benzinske/ih postaja ili skladišta,
4) Podatke o protoku goriva na benzinskim postajama,
5) Podatke o tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva koji nastaju tijekom pretakanja benzina iz cisterni i skladištenja na benzinskoj postaji i skladištu te o opremi za skladištenje i pretakanje benzina,
6) Podatke o tehničkim standardima zaštite okoliša za smanjenje emisija hlapivih organskih spojeva koji nastaju tijekom punjenja motornih vozila benzinom te o prisutnosti ili odsutnosti sustava za povrat benzinskih para, odnosno automatskog sustava nadzora za povrat benzinskih para ako je isti ugrađen,
7) Izvješće RH o ispitivanju učinkovitosti sustava za povrat benzinskih para odnosno automatskog sustava nadzora za povrat benzinskih para ako je isti ugrađen,
8) Podatke o kvaliteti svih vrsta goriva po pojedinačnim dobavljačima i ukupno.

Dobavljači dostavljaju, odnosno unose podatke u bazu TNG putem dodijeljenog korisničkog računa. Nakon dostave/unosa podataka, Ministarstvo dobavljačima izdaje potvrdu o primitku podataka u vidu automatske elektroničke pošte.

[16] https://iszz.azo.hr/kago/

[17] „Narodne novine“, br. 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18

[18] „Narodne novine“, br. 68/08

Baza TNG ima četiri razine dostupnosti, odnosno različita prava pristupa podacima za korisnike.

1) administrator baze TNG Zavoda za zaštitu okoliša i prirode – ima uvid u sve podatke te odobrava, odnosno vraća na doradu neispravno popunjene obrasce,
2) korisnici koji imaju pristup bazi TNG putem dodijeljenog korisničkog računa, odnosno obveznici dostave podataka (dobavljači) – imaju obvezu unosa podataka u bazu, a vide svoje podatke te ostale podatke koji su vidljivi zainteresiranoj javnosti,
3) Ministarstvo i inspekcija zaštite okoliša pri Državnom inspektoratu – imaju uvid u sve podatke,
4) zainteresirana javnost (ostale javne i državne institucije, nevladine udruge, pojedinci) – imaju uvid u podatke o dobavljačima, BP i S te u ukupan promet goriva i statistička izvješća o kvaliteti goriva stavljenog na područje RH u određenoj godini.

Baza TNG predstavlja ključni informacijski sustav za praćenje i nadzor kvalitete tekućih naftnih goriva na području Republike Hrvatske. Nadzor nad kvalitetom tekućih naftnih goriva je u nadležnosti tržišne inspekcije Državnog inspektorata Republike Hrvatske, a dostavljanje podataka o količinama i kvaliteti tekućih naftnih goriva u nadležnosti inspekcije zaštite okoliša istog inspektorata.

Putem baze TNG potrošačima je omogućen uvid u kvalitetu goriva koja se koriste u cestovnom prometu, necestovnim pokretnim strojevima te za zagrijavanje stambenih i poslovnih prostora, kao i industrijskih postrojenja.

Na temelju podataka prikupljenih u bazu TNG izrađuje se godišnje Izvješće RH u skladu s Uredbom o kvaliteti tekućih naftnih goriva, kao i godišnja izvješća koja se dostavljaju Europskoj uniji sukladno Direktivi 98/70/EZ te njezinim izmjenama i dopunama.

6. Oprema za pretakanje i skladištenje benzina na benzinskim postajama i skladištima

Dobavljači su dužni posjedovati opremu za skladištenje i pretakanje benzina na benzinskim postajama i skladištima koja mora biti izgrađena i s njom se mora rukovati u skladu s odredbama Uredbe o tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva koje nastaju skladištenjem i distribucijom benzina i Direktive[19].

Prema podacima iz baze TNG, od 918 upisanih benzinskih postaja 899 posjeduju opremu za skladištenje i pretakanje benzina, a od 13 skladišta 3 posjeduju spomenutu opremu.

7. Sustav povrata benzinskih para tijekom punjenja motornih vozila benzinom

Sukladno Uredbi o tehničkim standardima zaštite okoliša za smanjenje emisija hlapivih organskih spojeva koje nastaju tijekom punjenja vozila benzinom na benzinskim postajama i Direktivi Komisije[20], dobavljači su dužni posjedovati ugrađen sustav povrata benzinskih para tijekom punjenja motornih vozila benzinom. Nove benzinske postaje moraju biti opremljene sustavom za povrat benzinskih para od 1. siječnja 2012. godine, dok su postojeće benzinske postaje obvezne ugraditi opremu za povrat benzinskih para tijekom značajnijeg preuređivanja, a što podrazumijeva veće izmjene ili obnove infrastrukture postaje, posebno spremnika i cjevovoda. Postojeće velike benzinske postaje (postaje s protokom većim od 3000 m^3 godišnje) obvezne su se opremiti sustavom za povrat benzinskih para do 31. prosinca 2024. godine.

Od 918 upisanih benzinskih postaja u bazu TNG, 607 posjeduje ugrađen sustav povrata benzinskih para, a 153 postaje imaju i automatski sustav nadzora.

[19] Direktiva 94/63/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 1994. o kontroli emisija hlapivih organskih spojeva koje proizlaze iz skladištenja benzina i njegove distribucije od terminala do benzinskih postaja (u daljnjem tekstu: Direktiva VOC-I)

[20] Direktiva Komisije 2014/99/EU od 21. listopada 2014. o izmjeni, radi prilagodbe tehničkom napretku, Direktive 2009/126/EZ o fazi II. rekuperacije benzinskih para tijekom punjenja motornih vozila gorivom na benzinskim postajama

8. Dostava podataka o tekućim naftnim gorivima

Podaci o tekućim naftnim gorivima prikupljaju se s obzirom na količinu i kvalitetu tekućih naftnih goriva po dobavljačima i benzinskim postajama te s obzirom na kvalitetu goriva na skladištima.

Podatke o ukupnoj količini goriva stavljenoj na tržište RH dužni su dostavljati svi dobavljači goriva na području RH, kao i sve benzinske postaje na području RH u Ministarstvo do 31. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu.

Od 86 dobavljača koji su bili obveznici dostave podataka o ukupnoj količini goriva stavljenog na tržište RH, a uvedeni su u bazu podataka „Kvaliteta goriva na benzinskim postajama i skladištima“, za 2024. godinu 5 dobavljača nije dostavilo podatke.

Tablica 4. prikazuje popis dobavljača koji nisu dostavili podatke o količini tekućih naftnih goriva stavljenih na tržište RH u 2024. godini.

Tablica 4. Popis dobavljača koji nisu dostavili podatke o količini tekućih naftnih goriva stavljenih na tržište RH u 2024. godini

Broj	Naziv dobavljača	Adresa	Grad/Mjesto
1.	CORVUS d.o.o. za trgovinu, prijevoz i građenje	Republika Hrvatska 23000 Zadar Put Nina 260	Zadar
2.	ENERGY-BENTZ društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu i usluge	Republika Hrvatska 53000 Gospić Budačka ulica 163	Gospić
3.	NIKICA PETROL d.o.o. za trgovinu i usluge	Republika Hrvatska 35000 Slavonski Brod Berislavićeva ulica 5	Slavonski Brod
4.	PLINKA-PUH d.o.o. za prijevoz i trgovinu	Republika Hrvatska 10000 Zagreb Križna cesta 10 A	Zagreb
5.	ŠOLA kopneni prijevoz d.o.o.	Republika Hrvatska 43000 Bjelovar Vukovarska 49	Bjelovar

Izvor podataka: Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

Od ukupno 918 benzinskih postaja, podaci za 15 nisu dostavljeni za 2024. godinu u bazu TNG.

Tablica 5. prikazuje popis benzinskih postaja koje nisu dostavile podatke o protoku goriva za 2024. godinu.

Tablica 5. Popis benzinskih postaja koje nisu dostavile podatke o protoku goriva za 2024. godinu

Broj	Naziv dobavljača	Naziv BP	Grad/Mjesto
1.	CORVUS d.o.o. za trgovinu, prijevoz i građenje	CORVUS BENZ	Zadar
2.	ČUKELJ društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu i usluge	D PLUS	Velika Gorica
3.	ENERGY-BENTZ društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu i usluge	ENERGY-BENTZ d.o.o.	Gospić
4.		ENERGY-BENTZ d.o.o.	Šibenik
5.	G. P. P. MIKIĆ društvo s ograničenom odgovornošću za građenje, proizvodnju, projektiranje, putničke agencije i brodogradnju	Benzinska Postaja G.P.P. Mikić	Omišalj
6.	JAVNA USTANOVA NACIONALNI PARK BRIJUNI	Interna benzinska postaja Brijuni	Pula
7.	LORENCO društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu, ugostiteljstvo i usluge	Lorenco d.o.o.	Kolan
8.	MARKET-MATEKOVIĆ, društvo s ograničenom odgovornošću za građevinarstvo, trgovinu, ugostiteljstvo i marketing	MARKET-MATEKOVIĆ d.o.o.	Visoko
9.	NEVISTIĆ PROMET d.o.o. za trgovinu, gradnju i cestovni prijevoz	ENERGYM	Trogir
10.	NIKICA PETROL d.o.o. za trgovinu i usluge	Nikica petrol d.o.o.	Podcrkavlje
11.	NOVAK-BENZ za trgovinu naftom i naftnim derivatima d.o.o.	NOVAK BENZ	Zagreb
12.	G. P. P. MIKIĆ društvo s ograničenom odgovornošću za građenje, proizvodnju, projektiranje, putničke agencije i brodogradnju	Benzinska Postaja G.P.P. Mikić	Zabok
13.	PLINKA-PUH d.o.o. za prijevoz i trgovinu	MOKRICE 180	Vrbovec
14.		GREDA 17	Stari Jankovci
15.	ŠOLA kopneni prijevoz d.o.o.	Šola d.o.o.	Bjelovar

Izvor podataka: Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

Podatke o kvaliteti tekućih naftnih goriva nisu dužni dostavljati svi dobavljači sa svojih benzinskih postaja i skladišta, već samo oni koji su bili u Programu za 2024. godinu. Rok za dostavu spomenutih podataka bio je do 31. ožujka 2024. godine. Program za 2024. godinu propisuje broj uzorkovanja tekućih naftnih goriva na benzinskim postajama i skladištima po dobavljačima na njihovim lokacijama.

Od 39 dobavljača koji su na temelju Programa za 2024. godinu bili dužni na svojim benzinskim postajama provesti uzorkovanje i analizu goriva te rezultate analize dostaviti u Ministarstvo, 5 dobavljača nije djelomično ili potpuno provelo uzorkovanje goriva kako prikazuje Tablica 6. ispod.

Tablica 6. Popis dobavljača koji nisu dostavili podatke o kvaliteti goriva stavljenog na tržište RH u 2024. godini

Broj	Naziv dobavljača	Adresa	Broj uzoraka			
			BMB ≥95	BMB ≥98	Dizel	Plinsko ulje za grijanje
1.	BENZIN PERIĆ, društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu naftnim derivatima	Republika Hrvatska 43000 Bjelovar Vukovarska 49				1
2.	ČEF društvo s ograničenom odgovornošću za zastupanje, unutrašnju i vanjsku trgovinu				1	
3.	OKTAN ŽAŽINE društvo s ograničenom odgovornošću za prijevoz i trgovinu				1	1
4.	ŠOLA kopneni prijevoz d.o.o.				1	
5.	TRI BARTOLA za trgovinu i usluge društvo s ograničenom odgovornošću					2

Izvor podataka: Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

Na skladištima je svih 7 dobavljača koji su prema Programu praćenja kvalitete tekućih naftnih goriva za 2024. godinu obveznici dostave podataka o kvaliteti goriva, dalo uzorke goriva na analizu.

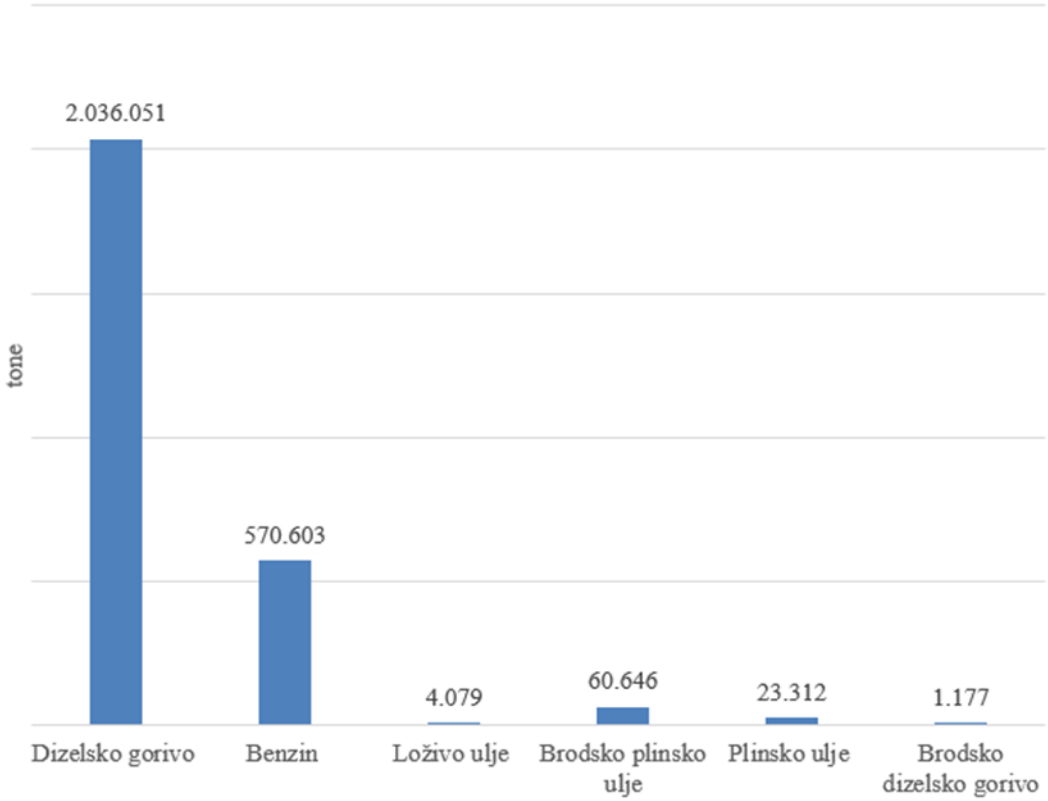
Predmetno izvješće dostavlja se Državnom inspektoratu Republike Hrvatske na uvid i daljnje postupanje prema dobavljačima koji nisu dostavili podatke o kvaliteti i količini tekućih naftnih gorivima u bazu podataka „Kvaliteta goriva na benzinskim postajama i skladištima“.

9. Količina goriva stavljenog na tržište RH u 2024. godini

Dobavljači vode evidenciju za svaku vrstu tekućeg naftnog goriva stavljenog na tržište RH s obzirom na količinu, podrijetlo i mjesto gdje je pojedina vrsta goriva nabavljena. Navedene podatke dužni su dostaviti Ministarstvu do 31. ožujka tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu u elektroničkom obliku koristeći TNG-2 obrazac.

U 2024. godini na tržište RH je stavljeno 570.603 tone benzina, 2.036.051 tona dizela, 23.312 tona plinskog ulja za grijanje, 4.079 tona loživog ulja, 1.177 tona brodskog dizelskog goriva i 60.646 tone brodskog plinskog ulja što ukupno iznosi 2.695.868 tone tekućih naftnih goriva.

Slika 2. i Slika 3. te Tablica 7. prikazuju količine tekućih naftnih goriva stavljenih na tržište RH u 2024. godini.

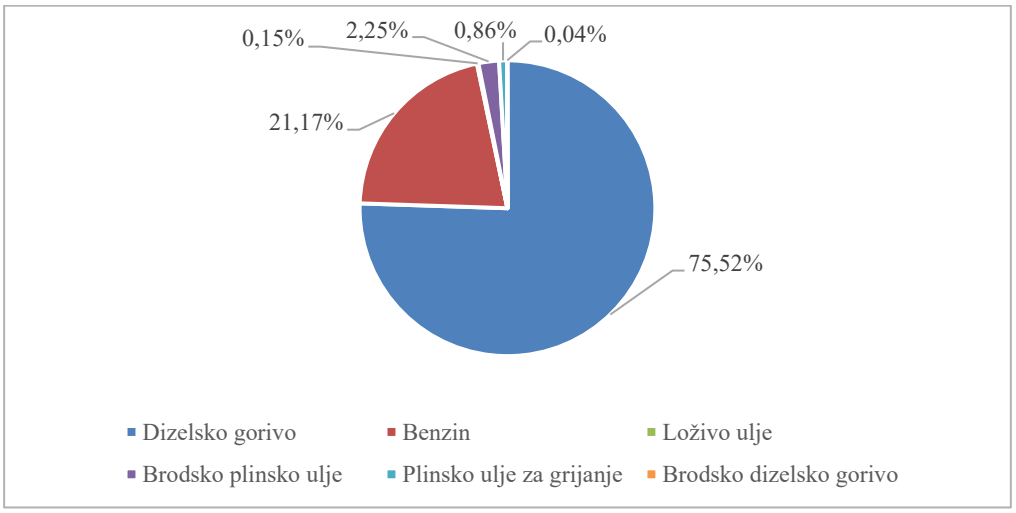

Slika 2. Količine tekućih naftnih goriva stavljene na tržište RH u 2024. godini izražene u tonama

Izvor podataka: Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

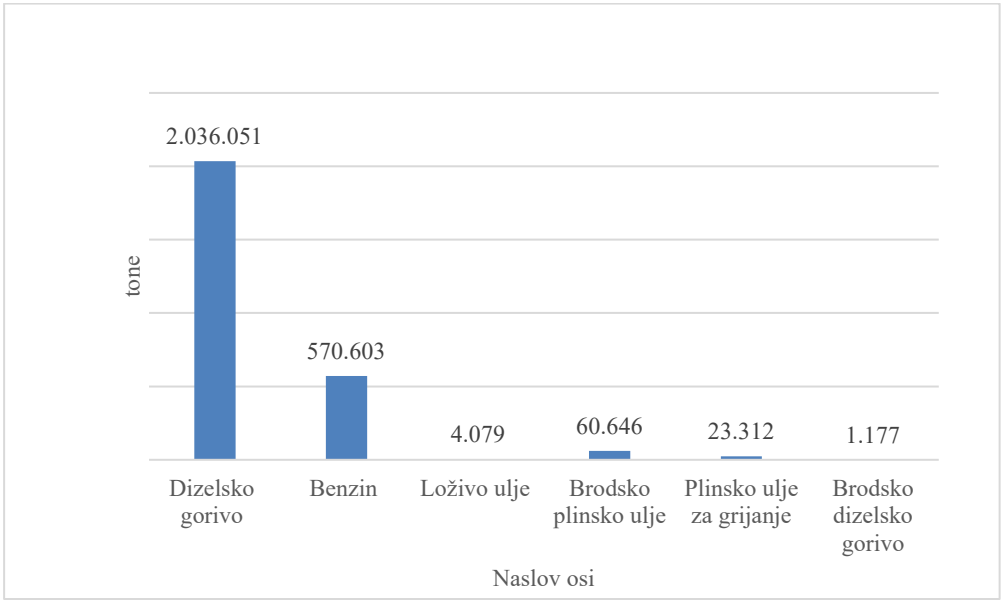
Potrošnja benzina i dizela je očekivano značajnije rasla tijekom ljetnih mjeseci (lipanj, srpanj, kolovoz), a potrošnja plinskog ulja za grijanje je u istom razdoblju bila smanjena. Količina prodanog loživog ulja u 2024. godini značajno se smanjila u odnosu na 2023. kada je bila izrazito povećana zbog povećane potražnje za tim proizvodom uslijed povećanja cijena prirodnog plina te su se kupci okrenuli potrošnji loživog ulja koje je zamjenski proizvod za prirodni plin, a cjenovno je pristupačniji.

Vidljivo je da dizelsko gorivo i dalje dominira tržištem sa 75,52 %, udio benzina iznosi 21,17 %, dok preostalih 3,31 % otpada na ostala goriva.

Slika 3. Količine tekućih naftnih goriva stavljene na tržište RH u 2024. godini izražene u postotcima

Izvor podataka: Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

Slika 4. Količine tekućih naftnih goriva stavljenih na tržište RH u 2024. godini izraženih u tonama

Izvor podataka: Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

Tablica 7. Mjesečne i ukupne količine tekućih naftnih goriva stavljene na tržište RH u 2024. godini izražene u tonama

Naziv tekućeg goriva	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studeni	Prosinac	Ukupno
Motorni benzini sa sumporom do 10 mg/kg - oktanski broj 95	32.644	31.735	37.387	41.153	46.896	52.546	66.009	71.298	49.988	42.977	36.833	37.441	546.907
Motorni benzini sa sumporom do 10 mg/kg - oktanski broj 98	1	1	2	1	4	5	6	8	4	3	2	2	39
Motorni benzini sa sumporom do 10 mg/kg - oktanski broj veći od 98	1.297	1.233	1.496	1.688	2.016	2.352	3.097	3.477	2.217	1.766	1.472	1.546	23.657
Motorni benzini ukupno (t)	**33.941**	**32.970**	**38.885**	**42.842**	**48.915**	**54.903**	**69.112**	**74.783**	**52.209**	**44.747**	**38.307**	**38.988**	**570.603**
Dizelsko gorivo s količinom sumpora do 10 mg/kg uključujući plavi dizel (ne uključuje dizelsko gorivo za pomorske objekte/brodove) (t)	135.282	137.623	151.167	161.425	172.856	180.847	207.950	206.118	181.078	182.385	159.645	159.676	2.036.051
Dizelsko gorivo ukupno (t)	**135.282**	**137.623**	**151.167**	**161.425**	**172.856**	**180.847**	**207.950**	**206.118**	**181.078**	**182.385**	**159.645**	**159.676**	**2.036.051**
Plinsko ulje za grijanje s količinom sumpora do 0,1 % m/m	3.392	2.183	1.932	1.365	989	735	747	1.148	3.007	2.903	2.409	2.504	23.312
Plinsko ulje ukupno (t)	**3.392**	**2.183**	**1.932**	**1.365**	**989**	**735**	**747**	**1.148**	**3.007**	**2.903**	**2.409**	**2.504**	**23.312**
Loživa ulja s količinom sumpora do 1,0 % m/m	159	616	318	280	135	259	299	157	403	278	384	791	4.079
Loživo ulje ukupno (t)	**159**	**616**	**318**	**280**	**135**	**259**	**299**	**157**	**403**	**278**	**384**	**791**	**4.079**
Brodsko dizelsko gorivo s količinom sumpora do 0,50 % m/m	75	0	0	75	200	75	175	125	100	100	75	175	1.177
Brodsko dizelsko gorivo ukupno (t)	**75**	**0**	**0**	**75**	**200**	**75**	**175**	**125**	**100**	**100**	**75**	**175**	**1.177**
Brodsko plinsko ulje s količinom sumpora do 0,10 % m/m (uključujući dizelsko gorivo za pomorske objekte/brodove i plavi dizel za plovidbu)	3.002	2.727	3.335	4.222	5.752	6.727	8.402	8.017	6.848	4.824	3.658	3.132	60.646
Brodsko plinsko ulje ukupno (t)	**3.002**	**2.727**	**3.335**	**4.222**	**5.752**	**6.727**	**8.402**	**8.017**	**6.848**	**4.824**	**3.658**	**3.132**	**60.646**
Tekuća naftna goriva ukupno (t)	**175.852**	**176.119**	**195.638**	**210.208**	**228.847**	**243.546**	**286.685**	**290.348**	**243.644**	**235.237**	**204.478**	**205.266**	**2.695.868**

Izvor podataka: Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

10. Dostava verificiranih izvješća o emisijama stakleničkih plinova u životnom vijeku isporučenog goriva i energije po energetskoj jedinici stavljenih na tržište RH

Dobavljači su zaključno s izvještajnom 2023. godinom bili obvezni voditi evidenciju o količini goriva i energije stavljenih na tržište Republike Hrvatske i o emisijama stakleničkih plinova u životnom vijeku isporučenog goriva i energije po energetskoj jedinici stavljenih na tržište Republike Hrvatske. Navedene podatke bili su obvezni dostaviti Ministarstvu do 31. svibnja tekuće godine za proteklu kalendarsku godinu u *Excel* obrascu propisanom od strane EK putem elektroničke pošte. Izvješće RH izrađeno u *Excel* obrascu moralo je biti verificirano od strane pravne osobe koja je akreditirana za obavljanje stručnih poslova verifikacije izvješća u skladu s Pravilniku o načinu praćenja i izvješćivanja te metodologiji izračuna emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku isporučenih goriva i energije i načinu provođenja projekata smanjenja emisija nastalih istraživanjem i proizvodnjom nafte i plina, Zakonom o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja i Uredbom Komisije (EU)[21].

Međutim, Direktiva Vijeća (EU) 2015/652[22] na temelju koje su se podnosila izvješća o predmetnim emisijama ukinuta je i stavljena van snage 1. siječnja 2025. godine DIREKTIVOM (EU) 2023/2413 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 18. listopada 2023. godine (članak 6., str. 69), koja je preuzela izvješćivanje o stakleničkim plinovima u životnom vijeku goriva i energije te čl. 1. Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o kvaliteti tekućih naftnih goriva.

Slijedom navedenog, predmetna obveza dostave podataka za dobavljače je prestala.

[21] Uredba Komisije (EU) br. 600/2012 od 21. lipnja 2012. o verifikaciji izvješća o emisijama stakleničkih plinova i izvješća o tonskim kilometrima te o akreditaciji verifikatora u skladu s Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 181, 12.7.2012.) i važećem izdanju norme HRN EN ISO 14065

[22] Direktiva Vijeća (EU) 2015/652 od 20. travnja 2015. o utvrđivanju metoda izračuna i zahtjeva u vezi s izvješćivanjem u skladu s Direktivom 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva (SL L 107, 25. 4. 2015.), kako je posljednji puta izmijenjena Uredbom (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2019. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju van snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP.) (SL L 328, 21. 12. 2019.) (u daljnjem tekstu: Direktiva Vijeća (EU) 2015/652)

Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2019. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (Tekst značajan za EGP) (SL L 328, 21. 12. 2019.) (Direktiva (EU) 2018/2001)

11. Kvaliteta goriva stavljenog na tržište RH u 2024. godini

Sastavnice tekućih naftnih goriva za koje se propisuju granične vrijednosti jesu sumpor, olovo, olefini, aromati, benzen, kisik, policiklički aromatski ugljikovodici, oksigenati i metilni esteri masnih kiselina FAME (*Fatty Acid Methyl Ester*). Značajke kvalitete tekućih naftnih goriva za koje se propisuju granične vrijednosti jesu: istraživački oktanski broj (u daljnjem tekstu: IOB), motorni oktanski broj (u daljnjem tekstu: MOB), tlak para, destilacija, cetanski broj i gustoća pri 15 °C.
Na temelju Programa praćenja kvalitete tekućih naftnih goriva za 2024. godinu, od 39 dobavljača koji su imali obvezu na svojim benzinskim postajama provesti uzorkovanje i analizu goriva, 5 nije dostavilo podatke na analiza u Ministarstvo. Na skladištima je svih 7 dobavljača dalo uzorke na analizu i dostavilo podatke o kvaliteti goriva.

Sukladno Direktivi 98/70 na službenom obrascu za izvješćivanje prema EK/EEA dodane su kod benzina i dizela granice tolerancije (95 %-tne vrijednosti), odnosno dozvoljena odstupanja od najmanjih i od najvećih graničnih vrijednosti propisanih Uredbom o kvaliteti tekućih naftnih goriva.
Sukladno Uredbi o kvaliteti tekućih naftnih goriva i granicama tolerancije na službenom obrascu za izvješćivanje prema EK/EEA u 2024. godini, 4 uzorka su bila van graničnih vrijednosti kao što prikazuje Tablica 8. ispod. Prekoračene su vrijednosti kod benzina s istraživačkim oktanskim brojem 95 (TNG-3-1). Dva prekoračenja su utvrđena na skladištima, a dva na benzinskim postajama. Kod jednog uzorka sa skladišta izmjereni istraživački oktanski broj (IOB) bio je ispod propisane granične vrijednosti, dok je kod jednog uzorka sa skladišta te dva uzorka s benzinskih postaja utvrđeno smanjenje motornog oktanskog broja (MOB) u odnosu na propisane minimalne granične vrijednosti.
Istraživački oktanski broj je mjera otpornosti benzina na detonaciju u motoru pri blažim uvjetima rada motora – nižim brzinama i temperaturama, a motorni oktanski broj je mjera otpornosti benzina na detonaciju u motoru pri težim uvjetima rada – visoka temperatura i opterećenje.
Svi ostali parametri u gorivima bili su unutar propisanih graničnih vrijednosti.

Tablica 8. Prekoračenja graničnih vrijednosti kod benzina s istraživačkim oktanskim brojem 95 (TNG-3-1) u 2024. godini.

Sastavnice i značajke kvalitete	Jedinica	Analitički i statistički rezultati									Granična vrijednost			
		Broj uzoraka	Najmanje	Najviše	Median	Srednja vrijednost	Standardno odstupanje	Broj uzoraka izvan granica tolerancije 95%-tna vrijednost	25%-tna vrijednost	75%-tna vrijednost	Najmanje	Najviše	Granica tolerancije 95%-tna vrijednost min	Granica tolerancije 95%-tna vrijednost max
Istraživački oktanski broj (IOB)		205	94,4	96,8	95,5	95,5834	0,4394	1	95,3	95,8	**95**		**94,6**	
Motorni oktanski broj (MOB)		205	84,4	86,3	85,3	85,3263	0,4184	3	85	85,6	**85**		**84,5**	
Tlak para, ljetno razdoblje	kPa	93	53,4	59,9	57,8	57,7355	1,466	0	56,6	59		**60**		**61,3**
Destilacija: količina predestiliranoga do 100 C	% v/v	205	47	64,8	58,6	58,1868	3,2375	0	56,3	60,3	**46**		**43,6**	
Destilacija: količina predestiliranoga do 150 C	% v/v	205	77,7	95,5	88,9	87,861	3,2291	0	86	90,1	**75**		**72,6**	
Količina ugljikovodika: olefini	% v/v	205	3,1	16,5	9,1	9,3037	3,0656	0	6,8	11,7		**18**		**21,8**
Količina ugljikovodika: aromati	% v/v	205	3,8	34,9	32	31,2259	3,0693	0	30	33,2		**35**		**36**
Količina ugljikovodika: benzen	% v/v	205	0,31	0,93	0,64	0,6367	0,1455	0	0,55	0,73		**1**		**1,06**
Količina kisika	% m/m	155	0,04	2,22	1,44	1,2466	0,4814	0	0,9	1,56		**3,7**		**3,9**
Količina kisika u benzinima s 5% ili manje etanola	% m/m	152	0	2,4	1,45	1,2693	0,5123	0	0,94	1,57		**2,7**		**2,9**
Količina oksigenata: metanol	% v/v	205	0	0,34	0,09	0,1155	0,0844	0	0,04	0,2		**3**		**3,2**
Količina oksigenata: etanol	% v/v	205	0	1,12	0,1	0,1211	0,1265	0	0,01	0,2		**10**		**10,5**

Sastavnice i značajke kvalitete	Jedinica	Analitički i statistički rezultati									Granična vrijednost			
		Broj uzoraka	Najmanje	Najviše	Median	Srednja vrijednost	Standardno odstupanje	Broj uzoraka izvan granica tolerancije 95%-tna vrijednost	25%-tna vrijednost	75%-tna vrijednost	Najmanje	Najviše	Granica tolerancije 95%-tna vrijednost min	Granica tolerancije 95%-tna vrijednost max
Količina oksigenata: izo-propilni alkohol	% v/v	205	0	0,28	0,01	0,0908	0,0991	0	0	0,2		**12**		**12,5**
Količina oksigenata: terc-butilni alkohol	% v/v	205	0	0,2	0,01	0,0902	0,098	0	0	0,2		**15**		**15,6**
Količina oksigenata: izo-butilni alkohol	% v/v	204	0	5,3	0,01	0,1139	0,3779	0	0	0,2		**15**		**15,6**
Količina oksigenata: eteri sa 5 ili više ugljikovih atoma po molekuli	% v/v	202	0,15	17,3	7,8	6,8579	3,1244	0	4,51	8,4		**22**		**22,6**
Količina oksigenata: ostali oksigenati	% v/v	203	0	0,8	0,01	0,0941	0,1147	0	0	0,2		**15**		**15,6**
Količina sumpora	mg/kg	205	0	8,2	4	3,582	2,6931	0	0	6,1		**10**		**13**
Količina olova	g/l	204	0	0,004	0,001	0,0015	0,0016	0	0	0,0025		**0,005**		**5,4**
MMT (Manganese)	mg/l	6	0	2	0,2	0,7833	0,96	0	0	2		**2**		**2,9**

Broj uzorkovanja po mjesecima												
Siječanj	**Veljača**	**Ožujak**	**Travanj**	**Svibanj**	**Lipanj**	**Srpanj**	**Kolovoz**	**Rujan**	**Listopad**	**Studeni**	**Prosinac**	**Ukupno**
6	9	23	20	24	15	18	23	17	18	18	14	**205**

Izvor podataka: Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, Zavod za zaštitu okoliša i prirode

12. Izvješćivanje RH prema EK/EEA

Ulaskom u EU 1. srpnja 2013. godine, a sukladno Uredbi o kvaliteti tekućih naftnih goriva i Direktivi 98/70/EZ, RH je postala obveznik dostave podataka o motornim benzinima i dizelskim gorivima stavljenim na domaće tržište u Europsku komisiju i Europsku agenciju za okoliš, a također i o loživim i plinskim uljima sukladno Uredbi o kvaliteti tekućih naftnih goriva i Direktivi (EU) 2016/802. Rok za dostavu spomenutih izvješća za izvještajne godine 2013., 2014. i 2015. bio je do 30. lipnja tekuće za proteklu kalendarsku godinu.

Donošenjem Direktive (EU) 2015/1513[23], rok za dostavu izvješća s nacionalnim podacima o motornim benzinima i dizelskim gorivima stavljenim na domaće tržište više nije do 30. lipnja već do 31. kolovoza tekuće za proteklu kalendarsku godinu. Izvješće o motornim benzinima i dizelskim gorivima za izvještajnu 2024. godinu Ministarstvo je dostavilo putem internetske stranice Europske unije *Reportnet3*, nove platforme za izvješćivanje, 13. kolovoza 2025. godine.

Rok za dostavu izvješća o loživim i plinskim uljima te brodskim gorivima ostao je isti, dakle do 30. lipnja tekuće za proteklu kalendarsku godinu, sukladno Direktivi (EU) 2016/802 kao i način dostave putem elektroničke pošte, pa je Ministarstvo izvješće o loživim i plinskim uljima za 2024. godinu dostavilo u EK 9. lipnja 2025. godine.

Donošenjem Direktive Vijeća (EU) 2015/652 od 20. travnja 2015. o utvrđivanju metoda izračuna i zahtjeva u vezi s izvješćivanjem u skladu s Direktivom 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva sukladno članku 7. točki (a) Direktive 98/70/EZ, RH je postala obveznik dostave podataka o emisijama stakleničkih plinova u životnom vijeku goriva i energije. Ministarstvo je prvo Izvješće o emisijama stakleničkih plinova u životnom vijeku goriva i energije dostavilo putem CDR-a na internetske stranice EIONET-a 31. kolovoza 2018. za 2017. izvještajnu godinu.

[23] Direktiva (EU) 2015/1513 Europskog parlamenta i Vijeće od 9. rujna 2017. o izmjeni Direktive 98/70/EZ o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva i izmjeni Direktive 2009/28/EZ o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora

Međutim, Direktiva Vijeća (EU) 2015/652[24] ukinuta je i stavljena van snage 1. siječnja 2025. godine DIREKTIVOM (EU) 2023/2413 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 18. listopada 2023. godine (članak 6., str. 69), pa je s datumom njezina ukidanja spomenuta obveza prestala.
Zadnje izvješće o emisijama stakleničkih plinova u životnom vijeku goriva i energije od strane RH prema EK/EEA dostavljeno je za 2023. izvještajnu godinu.

Izvješćivanje o gorivima omogućuje praćenje potrošnje i kvalitete goriva u Hrvatskoj, usklađenost Hrvatske s EU regulativom, ispunjavanje međunarodnih obveza i status Hrvatske u pogledu potrošnje i kvalitete goriva u odnosu na ostale zemlje članice.

[24] Direktiva Vijeća (EU) 2015/652 od 20. travnja 2015. o utvrđivanju metoda izračuna i zahtjeva u vezi s izvješćivanjem u skladu s Direktivom 98/70/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o kakvoći benzinskih i dizelskih goriva (SL L 107, 25. 4. 2015.), kako je posljednji puta izmijenjena Uredbom (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2019. o upravljanju energetskom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju van snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP.) (SL L 328, 21. 12. 2019.) (u daljnjem tekstu: Direktiva Vijeća (EU) 2015/652)

Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2019. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (Tekst značajan za EGP) (SL L 328, 21. 12. 2019.) (Direktiva (EU) 2018/2001)

13. Pregled podataka iz izvješća izrađenih od strane EEA

13.1. Pregled podataka iz izvješća EEA o kvaliteti i intenzitetu stakleničkih plinova nastalih od goriva za transport za 2022. godinu sukladno članku 7. točki (a) Direktive 98/70/EZ

Na temelju izvješća o emisijama stakleničkih plinova u životnom vijeku goriva i energije dostavljenih od strane država članica EU prema EU/EEA, a sukladno članku 7. (a) Direktive 98/70/EZ, EEA je u travnju 2024. godine izradila izvješće pod nazivom *Greenhouse gas intensities of transport fuels in the EU in 2022 - Monitoring under the Fuel Quality Directive*[25]. Radi se o najnovijem izvješću o emisijama stakleničkih plinova u životnom vijeku goriva i energije, koje je izdala i objavila EEA na stranicama EIONET PORTAL-a 31. listopada 2024. godine. Spomenuto izvješće ujedno je i izvor podataka u ovom poglavlju.

Međutim, ovo je zadnje takvo izvješće s obzirom da je Direktiva Vijeća (EU) 2015/652 na temelju koje su se podnosila izvješća o predmetnim emisijama ukinuta i stavljena van snage 1. siječnja 2025. godine. Predmetna direktiva ukinuta je DIREKTIVOM (EU) 2023/2413 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 18. listopada 2023. godine (članak 6., str. 69), koja preuzima izvješćivanje o stakleničkim plinovima u životnom vijeku goriva i energije te čl. 1. Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o kvaliteti tekućih naftnih goriva.

Izvješće RH daje sažetak informacija o količini i vrsti goriva kao i o intenzitetu emisija stakleničkih plinova u životnom vijeku goriva za cestovni promet i necestovne pokretne strojeve u EU sukladno izvješćima 27 država članica EU dostavljenima do 31. prosinca 2023. godine te izvješćima Sjeverne Irske, Islanda i Norveške na dobrovoljnoj bazi s obzirom da nisu članice EU.

Informacije koje dostavljaju države članice sastoje se od sljedećih aspekata:

1. informacije o fosilnim gorivima i drugim nebiogorivima, vrsta goriva ili energije, izvor i proces sirovina, količina isporučenog goriva, količina isporučene energije i intenzitet stakleničkih plinova (GHG),
2. informacije o biogorivima: vrsta biogoriva ili energije, održivost biogoriva, korištena sirovina, put proizvodnje biogoriva, isporučena količina biogoriva, isporučena količina energije, kategorija sirovine intenziteta stakleničkih plinova i indirektne promjene korištenja zemljišta (ILUC) i intenzitet emisija,
3. podaci o električnoj energiji koju potroše električna vozila i motocikli, na dobrovoljnoj osnovi: količina energije, uključujući i isključujući učinkovitost pogonskog sklopa i intenzitet stakleničkih plinova.

[25] https://www.eionet.europa.eu/etcs/etc-cm/products/etc-cm-report-2024-04

U cestovnom prometu u 2022. godini za 27 država članica ukupna prijavljena opskrba gorivom iznosila je 11.164 petadžula (PJ)[26] od čega je 10.423. PJ ili 93,4 % fosilnih goriva i 742 PJ ili 6,6 % biogoriva (Tablica 9.).

Tablica 9. Ukupna opskrba gorivom u cestovnom prometu u 2022. godini u petadžulima i postotcima[27]

Fosilna goriva	Količina (PJ)
Dizel	5.892
Benzin	2.658
Plinsko ulje	1.637
Ukapljeni naftni plin (UNP)	184
Komprimirani prirodni plin (CNG)	38
Ukapljeni prirodni plin (LNG)	13
Ostalo	1
Ukupno fosilnih goriva	**10.423**
Biogoriva	**Količina (PJ)**
Biodizel	438
Hidrotretirano biljno ulje (HVO)	134
Bioetanol	118
Bioplin	17
Bio-ETBE	12
Ostalo	23
Ukupno biogoriva	**742**

Izvor podataka: *ETC CM Report 2024/04: Greenhouse gas intensities of transport fuels in the EU in 2022, Monitoring under the Fuel Quality Directive* (Intenzitet stakleničkih plinova iz goriva za promet u EU u 2022. - Praćenje u skladu s Direktivom o kvaliteti goriva)

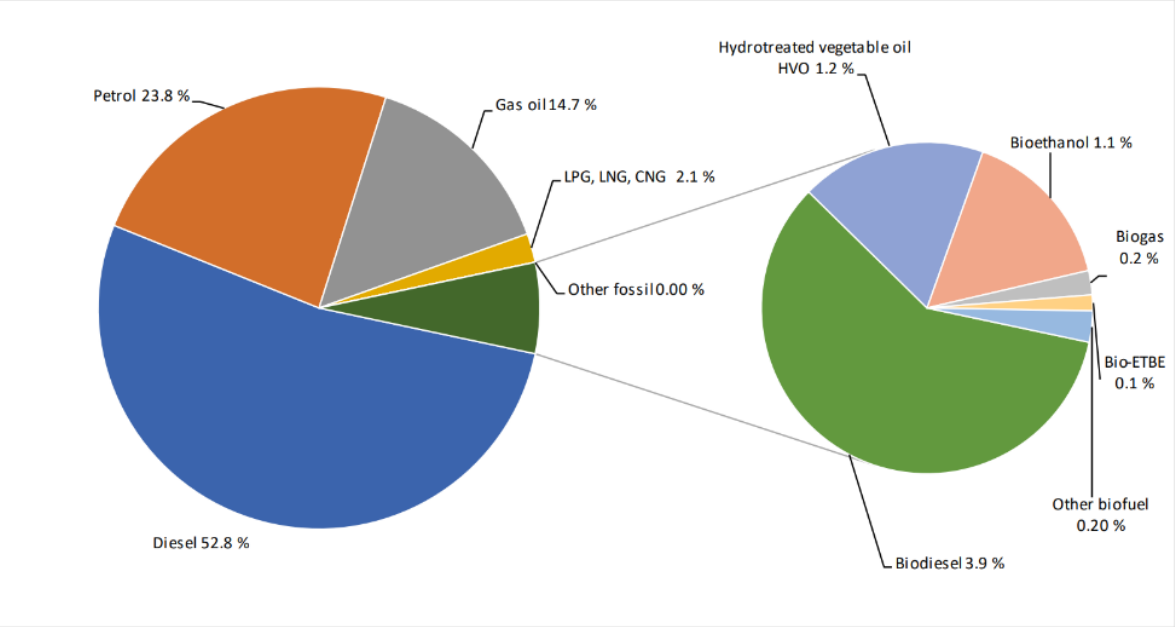
U 2022. godini u opskrbi **fosilnim gorivima** dominirao je dizel (52,8 % ukupne potrošnje goriva ili 5 892 PJ), zatim benzin (23,8% ukupne potrošnje goriva ili 2 658 PJ) i plinsko ulje (14,7% ukupne potrošnje goriva ili 637 PJ). Ukapljeni naftni plin (UNP), komprimirani prirodni plin (CNG) i ukapljeni prirodni plin (LNG) imali su ukupni udio od 2,1 % ili 236 PJ u ukupnoj potrošnji goriva (Tablica 9.)

U potrošnji energije **biogoriva** u 27 država članica EU dominirao je biodizel (3,9 % ukupne potrošnje goriva ili 438 PJ), zatim hidrotretirano biljno ulje (1,2 % ukupne potrošnje goriva ili 134 PJ) i bioetanol (1,1 % ukupne potrošnje goriva ili118 PJ). Bioplin i Bio-ETBE činili su 0,3 % ili 29 PJ ukupne potrošnje goriva. Sva ostala biogoriva korištena u cestovnom prometu i necestovnim mobilnim strojevima u 2022. godini predstavljaju udio od 0,2 % ili 23 PJ u ukupnoj potrošnji goriva (Tablica 9. i. Slika 5.)

U 2022. nisu prijavljena obnovljiva goriva nebiološkog podrijetla.

[26] Petadžul (PJ) je jednako tisuću teradžula (TJ) ili milijun gigadžula (GJ) ili milijardu megadžula (MJ).

[27] Tablica iz izvješća EEA prevedena na hrvatski

Slika 5. Ukupna opskrba gorivom u cestovnom prometu u 2022. godini u postotcima
Izvor: *ETC CM Report 2024/04: Greenhouse gas intensities of transport fuels in the EU in 2022, Monitoring under the Fuel Quality Directive* (Intenzitet stakleničkih plinova iz goriva za promet u EU u 2022. - Praćenje u skladu s Direktivom o kvaliteti goriva)

Direktiva o kvaliteti goriva (FQD) zahtijevala je smanjenje intenziteta emisija stakleničkih plinova iz transportnih goriva za najmanje 6 % do 2020. godine u usporedbi s razinama iz 2010. godine. Države članice također moraju analizirati udio biogoriva u ukupnoj količini goriva potrošenog u svrhe koje spadaju u područje primjene Direktive o kvaliteti goriva. Dobavljači goriva iz 9 zemalja postigli su ili premašili cilj smanjenja od 6 % u 2022. godini.

Najznačajniji napredak ostvarila je Italija, koja je smanjila intenzitet emisija stakleničkih plinova za 1,1 % u usporedbi s 2021. godinom što je ukupno 4,7 % u usporedbi s 2010. godinom. Finska i Švedska postigle su najveća smanjenja prosječnog intenziteta emisija stakleničkih plinova u svojim gorivima u odnosu na 2010. s 10,5 %. Ove dvije zemlje premašuju cilj od 6 % od 2018. Još sedam država članica također je premašilo cilj u 2022. godini. Cipar, koji je postigao cilj u 2021. sa smanjenjem od 6,0 %, nije postigao cilj u 2022., nakon što je prijavio smanjenje od 5,9 %. Slično tome, Danska je postigla smanjenje od 6,0 % u 2021., ali je izvijestila o smanjenju od samo 5,7 % za 2022. Finska je imala udio biogoriva od 13,3 % , a Švedska najveći udio biogoriva među svim državama članicama, koji iznosi 29,2 %. Smanjenja koja su postigle ove dvije države članice pripisuju se visokom udjelu biogoriva, kao i niskom intenzitetu stakleničkih plinova korištenih biogoriva.

Dvije države članice s najnižim postignućima u smanjenju intenziteta stakleničkih plinova u razdoblju od 2010. do 2022. (niže od 2%) bile su Hrvatska s 0,2 % i Latvija s 1,6 %.

Kako bi se osigurala dosljednost, količine goriva prijavljene prema članku 7. točki (a) uspoređuju se s onima koje su prijavljene prema članku 8. Direktive o kvaliteti goriva. Usporedba se provodi samo za benzin i dizel te fosilna i biogoriva, budući da se druga goriva ne prijavljuju prema članku 8.

Ukupne količine benzina i dizela prijavljene prema članku 8. već uključuju miješana biogoriva, tj. uglavnom bioetanol u benzinu i biodizel u dizelu. Kako bi se omogućila usporedba, sve količine bioetanola, bio-ETBE-a i drugih zamjena za benzin dodane su količinama benzina koje su države članice prijavile prema članku 7. točki (a). Slično tome, sve količine biodizela, HVO-a i ostalih zamjena za dizel su dodane količinama dizela.

Tablica 10. prikazuje rezultate usporedbe ukupne količine fosilnih i biogoriva u milijunima litara za 27 država članica koje su dostavile izvješća prema članku 7. točki (a) i članku 8. Direktive o kvaliteti goriva.

Tablica 10. Ukupne količine biogoriva (članak 7. stavak a) i fosilnih goriva (članak 8.) u 10^6 litara po državama članicama[28]

Država članica	Benzin		Dizel		Razlika (%)	
	Čl. 7. toč. (a)	Čl. 8.	Čl. 7. toč. (a)	Čl. 8.	Benzin	Dizel
Austrija	2.003	2.006	7.429	7.336	-0,2	1,3
Belgija	2.979	2.991	7.007	7.000	-0,4	0,1
Bugarska	679	649	2.831	2.830	4,7	0,0
Hrvatska	636	627	2.247	1.905	1,4	18,0
Cipar	420	419	395	398	0,2	-0,8
Češka	1.896	2.123	5.661	6.199	-10,7	-8,7
Danska	1.692	1.712	3.410	3.111	-1,2	9,6
Estonija	264	275	949	958	-3,84	-0,91
Finska	1.686	1.789	2.904	2.994	-5,8	-3,0
Francuska	13.521	13.256	37.187	36.961	2,0	0,6
Njemačka	22.286	22.553	39.116	41.243	-1.2	-5,2
Grčka	2.762	2.748	3.225	3.374	0,5	-4,4
Mađarska	3.937	2.082	838	4.886	89,1	-82,8
Irska	931	931	3.635	3.603	0,0	0.9
Italija	10.325	10.335	1.964	29.843	-0,1	-93,4
Latvija	136	205	827	1.223	-33,5	-32,4
Litva	376	376	1.979	2.031	0,1	-2,6
Luksemburg	483	461	1.486	1.256	4,8	18,3
Malta	111	112	174	226	-0,9	-23,2
Nizozemska	5.559	5.272	6.693	5.159	6,2	29,7
Poljska	6.886	6.932	22.397	21.625	-0,7	3,6
Portugal	1.365	1.437	5.243	5.308	-5,0	-1,2

[28] Tablica iz izvješća EEA prevedena na hrvatski

Država članica	Benzin		Dizel		Razlika (%)	
	Čl. 7. toč. (a)	Čl. 8.	Čl. 7. toč. (a)	Čl. 8.	Benzin	Dizel
Rumunjska	1.829	1.957	5.931	7.194	-6,6	-17,6
Slovačka	771	771	2.432	2.432	0,0	0,0
Slovenija	551	547	2.051	2.283	0,.7	-10,2
Španjolska	1.973	7.647	7.593	26.260	-74,2	-71,1
Švedska	2.751	2.710	5.949	5.711	1,5	4,2
Ukupno	**88.849**	**92.923**	**181.552**	**233.349**	**-4,38**	**-22,20**

Izvor: *ETC CM Report 2024/04: Greenhouse gas intensities of transport fuels in the EU in 2022, Monitoring under the Fuel Quality Directive* (Intenzitet stakleničkih plinova iz goriva za promet u EU u 2022. - Praćenje u skladu s Direktivom o kvaliteti goriva)

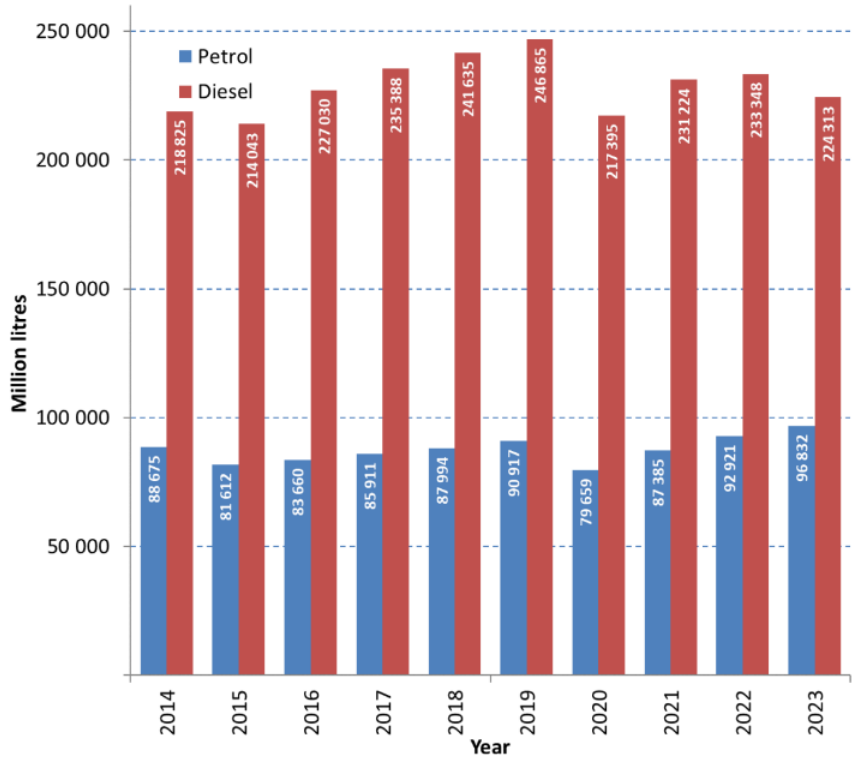
Za mnoge države članice razlike prijavljenih količina prema članku 7. točki (a) i članku 8. za benzin i dizel su relativno male, unutar ±10 %. Međutim, postoje i mnoge države članice za koje se uočavaju veće razlike, gdje su ukupne količine prijavljene prema članku 7. točki (a) manje ili veće od onih prijavljenih prema članku 8. Direktive 98/70/EZ.

Za 2022. godinu, vrlo velike razlike mogle su se uočiti za Mađarsku, Italiju, Latviju, Maltu, Nizozemsku i Španjolsku. Glavni razlozi takvih odstupanja od prethodnih godina uključuju količine goriva kupljene i prodane u različitim godinama ili nepotpuno izvješćivanje država članica. Nije moguće razlučiti u kojoj mjeri se razlike mogu pripisati svakom od ovih razloga. Italija je, na primjer, u posljednje četiri godine izvještavala o količinama dizela prema članku 7. točki (a) koje su znatno niže od onih prijavljenih prema članku 8., a također i znatno niže u usporedbi s drugim državama članicama slične veličine.

13.2. Pregled podataka iz izvješća EEA vezanog za praćenje kvalitete benzinskih i dizelskih goriva za 2023. godinu sukladno čl. 8. Direktive 98/70/EZ

Na temelju izvješća o benzinskim i dizelskim gorivima dostavljenih od strane država članica EU prema EK/EEA, a sukladno čl. 8. Direktive 98/70, EEA je u siječnju 2025. godine izradila izvješće pod nazivom *Fuel quality monitoring in the EU in 2023 - Fuel quality monitoring under the Fuel Quality Directive*[29]. Radi se o najnovijem izvješću o benzinskim i dizelskim gorivima, koje je izdala i objavila EEA na stranicama EIONET PORTAL-a 19. ožujka 2025. godine. Spomenuto izvješće ujedno je i izvor podataka u ovom poglavlju.

Prodajom goriva za cestovni promet u državama članicama EU i dalje dominira dizel. U 2023. godini prodano je 69,8 % ili 224.313 milijuna litara dizela i 30,2 % ili 96.832 milijun litara benzina. Prodaja benzina povećala se za 4,2 %, a prodaja dizela smanjila za 3,9 % u 2023. godini u odnosu na 2014. godinu (Slika 6.).

Slika 6. Količine benzina i dizela stavljene na tržište EU u razdoblju od 2014. - 2023. godine
Izvor podataka: *Fuel quality monitoring in the EU in 2023 - Fuel quality monitoring under the Fuel Quality Directive*
(Praćenje kvalitete goriva u EU u 2023. - Praćenje kvalitete goriva prema Direktivi o kvaliteti goriva)

Udio dizela u ukupnoj prodaji goriva smanjio se tijekom godina sa 71,2 % ukupne prodaje u 2014. na 69,8 % u 2023. godini, a udio benzina povećao se s 28,6 % na 30,2 %.

Dok je prodaja dizela narasla za 12,8 % između 2014. i 2019., a prodaja benzina za 2,5 % u istom razdoblju, došlo je do pada prodaje i dizela i benzina u 2020. za 11,9 % dizela i 12,4 % benzina. To je najvjerojatnije bila posljedica pandemije Covid-19. U 2023. godini došlo je do

[29] https://www.eionet.europa.eu/etcs/etc-cm/products/etc-cm-report-2025-01

povećanja benzina za 21,6 %, a dizela za 3,2 %, u usporedbi s 2020. godinom, dok usporedba cijelog vremenskog niza (2014. – 2023.) za države članice EU pokazuje da je prodaja benzina narasla za 2,5 %, a dizela za 9,2%.

Većina prodaje benzina u 2023. godini sastojala se od goriva s istraživačkim oktanskim brojem benzina jednakim ili većim od 95, što je činilo 94,98 % ukupne prodaje benzina. Goriva s istraživačkim oktanskim brojem jednakim ili većim od 98 bilo je 5,01 %, dok je samo 0,01 % prodanih benzina imalo istraživački oktanski broj veći ili jednaki istraživačkom oktanskom broju 91.

Nema značajnih promjena u raspodjeli vrsta benzina prema IOB-u između 2022. i 2023. godine kako prikazuje Tablica 11. ispod.

Tablica 11. Prodaja goriva u 10^6 litara i postotcima prema IOB-u u 2021., 2022. i 2023. godini [30]

	10^6 litara	%
2021.		
IOB=91	27	0,03
IOB=95	69.209	80,5
IOB 95 ≤ IOB < 98	11.454	13,1
IOB ≥98	5.070	6,4
Ukupno	**85.760**	**100**
2022.		
IOB=91	7	0,1
IOB=95	88.366	95,1
IOB 95 ≤ IOB < 98	0,1	0,0001
IOB ≥98	4.548	4,9
Ukupno	**92.921**	**100**
2023.		
IOB=91	10	0,01
IOB=95	91.975	94,98
IOB 95 ≤ IOB < 98	0	0,0
IOB ≥98	4.847	5,01
Ukupno	**92.921**	**100**

Izvor podataka: *Fuel quality monitoring in the EU in 2023 - Fuel quality monitoring under the Fuel Quality Directive* (Praćenje kvalitete goriva u EU u 2023. - Praćenje kvalitete goriva prema Direktivi o kvaliteti goriva)

Potrošnja dizelskog goriva je dominantna i iznosi više od 60 % ukupne prodaje goriva u većini država članica, osim Cipra, Grčke i Nizozemske kod kojih je neznatno veća prodaja benzina kako prikazuje Tablica 12. ispod.

Deset država članica s najvećim količinama prodanog goriva čini 82 % ukupne prodaje u EU, dok preostalih 17 država članica s najmanjom količinom čini 18 % ukupne prodaje goriva u EU.

[30] Tablica iz izvješća EEA prevedena na hrvatski

Tablica 12. Prodaja goriva po državama članicama prema vrstama goriva u 2023. godini u 10^6 litara[31]

Država članica	Benzin IOB ≥ 91	Benzin IOB ≥ 95	Benzin IOB ≥98	Ukupno benzina (10^6 l)	Ukupno dizela (10^6 l)
Austrija	0,1	2.009	164	2.173	6.990
Belgija	0	2.768	485	3.253	6.937
Bugarska	0	621	43	664	2.858
Hrvatska	0	701	31	732	2.217
Cipar	0	401	39	440	413
Češka	0	2.245	69	2.313	6.160
Danska	9,6	1.682	102	1.793	3.006
Estonija	0	173	102	274	940
Finska	0	1.369	353	1.723	2.727
Francuska	0	14.067	0	14,067	34.722
Njemačka	0	21.950	1.158	23.109	39.738
Grčka	0	2.364	499	2.863	3.447
Mađarska	0	1.715	300	2.015	4.556
Irska	0	943	0	943	3.338
Italija	0	10.910	0	10.910	29.428
Latvija	0	182	29	211	1.209
Litva	0	404	13	418	1.649
Luksemburg	0	443	75	518	1.264
Malta	0	113	4	117	216
Nizozemska	0	5.866	0	5.866	5.119
Poljska	0	6.842	390	7.232	22.192
Portugal	0	1.242	99	1.341	4.637
Rumunjska	0	1.525	196	1.721	6.266
Slovačka	0	733	100	833	2.353
Slovenija	0	543	23	566	2.002
Španjolska	0	7.639	425	8.063	25.604
Švedska	0	2.528	150	2.678	4.326
Ukupno	**10**	**91.975**	**4.847**	**96,832**	**224.313**

Izvor podataka: *Fuel quality monitoring in the EU in 2023 - Fuel quality monitoring under the Fuel Quality Directive* (Praćenje kvalitete goriva u EU u 2023. - Praćenje kvalitete goriva prema Direktivi o kvaliteti goriva)

[31] Tablica iz izvješća EEA prevedena na hrvatski

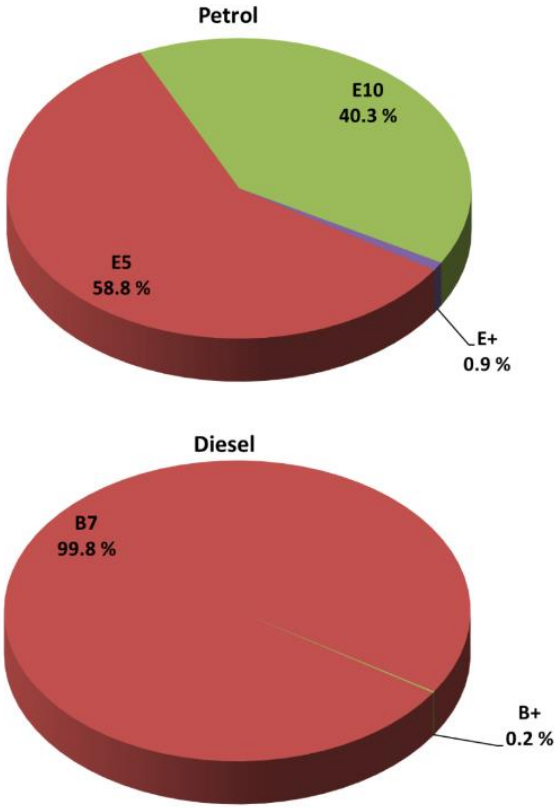
U 2023. godini gotovo 100 % svih dizelskih i benzinskih goriva prodanih u EU sadržavalo je biogoriva. Samo je Latvija prodala i dizel i benzin s udjelom od 0 % biogoriva, ali ona ima u ukupnoj prodaji dizela u EU udio od samo 0,5 %, a od benzina 0,4 %. Austrija, Litva, Malta i Slovačka prodale su 422.000.000 litara benzina s 0 % udjela biogoriva, ali one imaju u ukupnoj prodaji benzina u EU također udio od samo 0,4%, kao i Latvija.

Od zemalja koje nisu u EU, Island je prijavio dizel s 0 % biogoriva, a Norveška benzin s 0 % biogoriva.

Benzin prodan u EU koji sadrži 5 % etanola (E5) bio je zastupljen s 58,8 %. Benzin koji sadrži 10 % etanola bio je zastupljen s 40,3. Benzin bez udjela etanola (E0) uključen je u E5 od 2020. zbog svog smanjenog udjela. Samo kod 0,9 % benzina udio etanola bio je veći od 10% (E+), a prijavile su ga Francuska i Latvija. To se uglavnom odnosi na E85, koji se koristi u motorima modificiranim za prihvaćanje većeg udjela etanola. Takva vozila s fleksibilnim gorivom dizajnirana su za rad na bilo koju mješavinu benzina i etanola s do 85% volumskog udjela etanola.

Od dizela prodanog u EU u 2023. godini, 99,8% bilo je tipa proizvoda B7 (tj. sadrži do 7% FAME), a 0,2% bilo je tipa proizvoda B+ (tj. sadrži više od 7% FAME). Dizel bez sadržaja FAME-a (prethodno prijavljen kao B0) uključen je u B7 od 2020. godine.

Udio biogoriva u benzinu i dizelu kod zemalja članica u 2023. godini prikazan je na slici u nastavku (Slika 7.)

Slika 7. Udio biogoriva u benzinu i dizelu kod zemalja članica u 2023. godini
Izvor podataka: *Fuel quality monitoring in the EU in 2023 - Fuel quality monitoring under the Fuel Quality Directive*
(Praćenje kvalitete goriva u EU u 2023. - Praćenje kvalitete goriva prema Direktivi o kvaliteti goriva)

Vezano za kvalitetu goriva, većina ključnih parametara goriva u uzorcima uzetim u 2023. godini bila je unutar granica tolerancije. Ukupno je prijavljeno 240 nesukladnosti za benzin i 62 za dizel kako prikazuje Tablica 13. u nastavku.

Tablica 13. Uzorci koji su prekoračili granične vrijednosti benzina i dizela po državama članicama u 2023. godini [32]

Država članica	Uzeti uzorci		Broj nesukladnih uzoraka u 2023. godini (u odnosu na 2022. godinu)		Parametri izvan graničnih vrijednosti
	Benzin	Dizel	Benzin	Dizel	
Austrija	108 (108)	100 (100)	1 (2)	0 (0)	Tlak para
Belgija	4.320 (Nacionalni sustav)	3.367 (Nacionalni sustav)	107 (52)	58 (74)	IOB, MOB, tlak para, aromati, etanol, sadržaj kisika, oksigenati (izopropilni alkohol) Dizel: gustoća pri 15 °C, temperatura na 95 % destilacije , sadržaj sumpora, sadržaj FAME
Bugarska	126 (107)	118 (100)	0 (1)	1 (1)	Dizel: sadržaj FAME
Hrvatska	204 (104)	211 (100)	0 (0)	0 (0)	-
Cipar	389 (110)	222 (100)	10 (0)	1 (0)	Tlak para, Dizel: sadržaj sumpora
Češka	1.001 (103)	1.203 (100)	2 (7)	0 (0)	Etanol
Danska	113 (107)	101 (100)	5 (8)	0 (0)	Tlak para, etanol
Estonija	350 (200)	250 (100)	4 (4)	0 (1)	IOB, MOB
Finska	247 (200)	122 (100)	12 (1)	0 (0)	IOB, MOB, sadržaj kisika
Francuska	500 (422)	228 (201)	18 (5)	2 (20)	Tlak para, sadržaj sumpora, sadržaj kisika, etanol Dizel: sadržaj FAME
Njemačka	858 (829)	410 (400)	6 (9)	0 (3)	RON, tlak pare, destilacija do 100 °C, aromati
Grčka	215 (200)	124 (100)	7 (9)	0 (0)	Tlak para
Mađarska	200 (200)	135 (100)	0 (2)	0 (0)	-
Irska	100 (100)	100 (100)	5 (0)	0 (0)	Tlak para, aromati
Italija	239 (200)	364 (200)	6 (2)	0 (6)	Tlak para, destilacija do 100°C, sadržaj kisika
Latvija	124 (200)	71 (100)	2 (1)	0 (2)	RON, tlak para
Litva	102 (103)	100 (100)	0 (0)	0 (0)	-
Luksemburg	124 (National system)	62 (National system)	0 (4)	0 (0)	-

[32] Tablica iz izvješća EEA prevedena na hrvatski

Država članica	Uzeti uzorci		Broj nesukladnih uzoraka u 2023. godini (u odnosu na 2022. godinu)		Parametri izvan graničnih vrijednosti
	Benzin	Dizel	Benzin	Dizel	
Malta	109 (103)	101 (100)	0 (0)	0 (1)	-
Nizozemska	100 (100)	100 (100)	0 (0)	0 (0)	-
Poljska	656 (423)	477 (400)	5 (1)	0 (0)	Tlak para
Portugal	116 (108)	106 (100)	43 (9)	0 (0)	IOB, MOB, sadržaj kisika, metanol
Rumunjska	200 (200)	200 (102)	0 (0)	0 (1)	-
Slovačka	231 (200)	212 (100)	3 (3)	0 (1)	MOB, tlak para
Slovenija	144 (104)	184 (100)	0 (0)	0 (1)	-
Španjolska	275 (211)	269 (200)	4 (4)	0 (14)	IOB, tlak para
Švedska	783 (National system)	824 (National system)	0 (0)	0 (0)	-
UKUPNO			**240** (124)	**62** (125)	

Izvor podataka: *Fuel quality monitoring in the EU in 2023 - Fuel quality monitoring under the Fuel Quality Directive*
(Praćenje kvalitete goriva u EU u 2023. - Praćenje kvalitete goriva prema Direktivi o kvaliteti goriva)

Tablica 13. nadalje prikazuje:

- u 2. i 3. stupcu broj uzetih uzoraka benzina i dizela u 2023. godini, a u zagradama uz uzete uzorke, najmanji broj uzoraka koji je trebalo dati na uzorkovanje u 2023. godini,
- u 4. i 5. stupcu broj nesukladnih uzoraka u 2023. godini, a u zagradama broj nesukladnih uzoraka u 2022. godini,
- u 6. stupcu prekoračenja pojedinih parametara analiziranih uzoraka po državama članicama u 2023. godini.

Belgija je prijavila 107 nesukladnosti za benzin i 58 za dizel u 2023. godini. Unatoč ovom velikom broju nesukladnosti, to predstavlja samo mali dio ukupnog broja uzoraka uzetih u Belgiji, koji iznosi 7687.

22 države članice prijavile su manje od 10 nesukladnosti za benzin, od kojih je 10 prijavilo potpunu sukladnost (Bugarska, Hrvatska, Mađarska, Litva, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Rumunjska, Slovenija i Švedska).

Sve države članice osim Belgije prijavile su manje od 10 nesukladnosti za dizel, od kojih je 23 prijavilo potpunu sukladnost (sve osim Belgije, Bugarske, Cipra i Francuske). Od sedam parametara goriva koji zahtijevaju ispitivanje i analizu, najčešći parametri koji nisu bili u skladu s graničnim vrijednostima bili su sadržaj sumpora, destilacija i sadržaj FAME-a (Belgija, Cipar i Francuska).

Sve države članice opisale su radnje poduzete kada su identificirani nesukladni uzorci. To uključuje obavještavanje nadležnih tijela, pokretanje istraga, izricanje kazni i novčanih kazni ili ponovno uzimanje uzoraka. U malom broju slučajeva nije poduzeta nikakva radnja ako je utvrđeno da su nesukladni parametri vrlo blizu granica tolerancije.

U 2023. izvještajnoj godini u RH nije bilo prekoračenja graničnih vrijednosti niti kod benzinskih niti dizelskih goriva.

14. Zaključak

- Dobavljači vode evidenciju o količini tekućih naftnih goriva stavljenih na tržište RH, odnosno prodanih na benzinskim postajama (maloprodaja). Predmetni podaci dostavljeni su u bazu TNG Ministarstva do 31. ožujka 2025. godine. U bazu TNG upisano je 86 dobavljača koji su vlasnici i/ili korisnici 918 benzinskih postaja i 13 skladišta.
- Od 86 dobavljača, za 2024. izvještajnu godinu, 5 dobavljača nije dostavilo podatke o ukupnoj prodanoj količini goriva na benzinskim postajama, a 15 nije dostavilo podatke o prodanoj količini goriva na pojedinim benzinskim postajama.
- U 2024. godini na tržište RH stavljeno je ukupno 2.695.868 tona tekućih naftnih goriva od čega 570.603 tone benzina, 2.036.051 tona dizela, 23.312 tona plinskog ulja, 4.079 tona loživog ulja, 1.177 tona brodskog dizelskog goriva i 60.646 tona brodskog plinskog ulja.
- Od 39 dobavljača koji su bili obveznici dostave podataka 5 nije potpuno ili djelomično dostavilo podatke o kvaliteti goriva na svojim benzinskim postajama. Na skladištima je svih 7 dobavljača dalo uzorke na analizu. Od svih analiziranih uzoraka, 4 su bila van propisanih graničnih vrijednosti.
- Trenutačni opseg uzorkovanja ne odražava tržišnu zastupljenost dizela i benzina. Iako je u 2024. godini omjer prodaje dizela i benzina iznosio približno 4:1 (2.036.051 tona dizela i 570.603 tone benzina), broj uzetih uzoraka bio je gotovo izjednačen (212 uzoraka dizela i 216 uzoraka benzina), što upućuje na potrebu prilagodbe metodologije uzorkovanja.
  Iako postoji prostor za optimizaciju odnosno korekciju broja i raspodjele uzoraka radi povećanja reprezentativnosti, prikupljeni podaci omogućuju pouzdanu ocjenu da je gorivo u Republici Hrvatskoj odgovarajuće kvalitete budući da je uzorkovanje provedeno u skladu s važećim nacionalnim i EU zakonodavnim zahtjevima.
- U odnosu na 2023. godinu u 2024. je povećana potrošnja svih vrsta goriva osim loživog ulja, a time i ukupna količina goriva stavljena na tržište RH u 2024. godini. Što se tiče kvalitete goriva, u 2023. godini svi su uzorci bili unutar propisanih graničnih vrijednosti dok su u 2024. godini 4 uzorka prelazila dozvoljene granične vrijednosti.
- Analiza podataka o količini goriva stavljenog na tržište RH u razdoblju od 2020. do 2024. pokazuje da je potrošnja benzina i dizela bila u 2021. godini veća u odnosu na 2020. godinu, u 2022. manja u odnosu na 2021. dok je u 2023. i 2024. rasla. Potrošnja plinskog ulja za grijanje padala je u razdoblju od 2020. do 2023. godine, a u 2024. bila je veća u odnosu na proteklu 2023. godinu. Potrošnja loživog ulja bila je u 2022. godini značajno veća u odnosu na 2020. i 2021. godinu, a u 2023. i 2024. značajno manja u odnosu na 2022. godinu. Značajni rast potrošnje loživog ulja u 2022. u odnosu na protekle dvije godine nastao je zbog povećane potražnje za tim proizvodom uslijed povećanja cijena prirodnog plina te su se kupci okrenuli potrošnji loživog ulja koji je zamjenski proizvod za prirodni plin, a cjenovno je pristupačniji. Potrošnja brodskog plinskog ulja kontinuirano je rasla od 2020. do 2024. godine, a kod brodskog dizelskog goriva od 2020. do 2022. godine, dok se u 2023. nešto smanjuje, a u 2024. opet povećava.

15. Izvori podataka

- Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije., Zavod za zaštitu okoliša i prirode
- Zakon o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 127/19, 57/22, 136/24)
- Uredba o kvaliteti tekućih naftnih goriva („Narodne novine“, broj 131/21, 83/25)
- Uredba o tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva koje nastaju skladištenjem i distribucijom benzina („Narodne novine“, br. 135/06)
- Uredba o tehničkim standardima zaštite okoliša za smanjenje emisija hlapivih organskih spojeva koje nastaju tijekom punjenja vozila benzinom na benzinskim postajama („Narodne novine“, br. 44/16, 107/19)
- Program praćenja kvalitete tekućih naftnih goriva za 2024. godinu
- Gouliarou, E., Mellios, G. (2025.) *Fuel quality monitoring in the EU in 2023 - Fuel quality monitoring under the Fuel Quality Directive.*

  URL: https://www.eionet.europa.eu/etcs/etc-cm/products/etc-cm-report-2025-01 (pristup: 19.3.2025.)
- Platsakis, O., Vourliotakis, G. (2024.) *Greenhouse gas intensities of transport fuels in the EU in 2022 - Monitoring under the Fuel Quality Directive.*

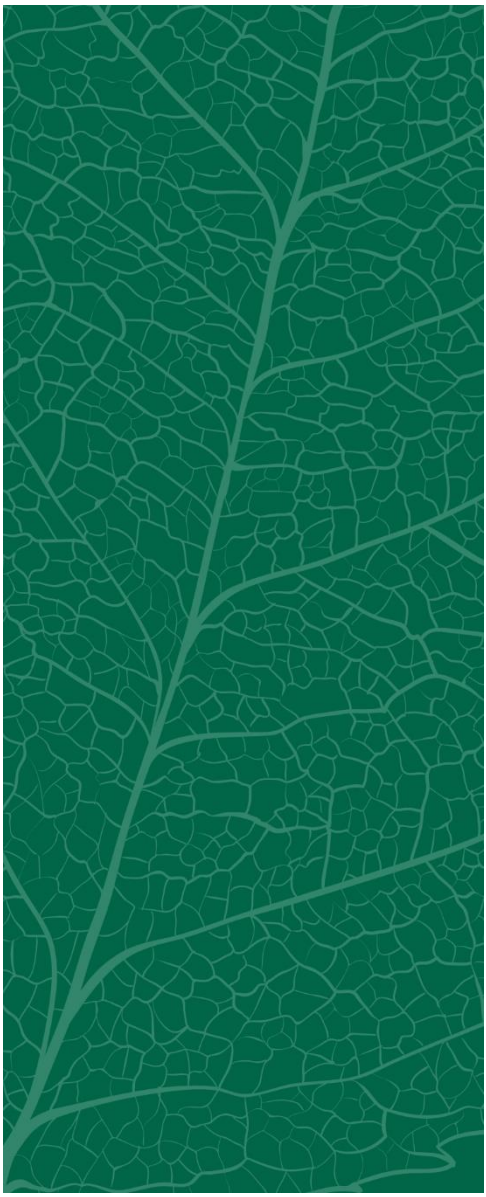
  URL: https://www.eionet.europa.eu/etcs/etc-cm/products/etc-cm-report-2024-04 (pristup: 31.10.2024.)

16. Popis slika

Slika 1.Količina goriva u tonama stavljena na tržište RH u izvještajnom razdoblju od 2020.- 2024. godine..... 11
Slika 2.Količine tekućih naftnih goriva stavljene na tržište RH u 2024. godini izražene u tonama..... 24
Slika 3.Količine tekućih naftnih goriva stavljene na tržište RH u 2024. godini izražene u postotcima 25
Slika 4.Količine tekućih naftnih goriva stavljenih na tržište RH u 2024. godini izraženih u tonama 25
Slika 5.Ukupna opskrba gorivom u cestovnom prometu u 2022. godini u postotcima 35
Slika 6. Količine benzina i dizela stavljene na tržište EU u razdoblju od 2014. - 2023. godine 38
Slika 7.Udio biogoriva u benzinu i dizelu kod zemalja članica u 2023. godini 41

17. Popis tablica

Tablica 1.Količina goriva u tonama stavljena na tržište RH u izvještajnom razdoblju od 2020. – 2024. godine . 10
Tablica 2.Minimalni broj uzorkovanja tekućih naftnih goriva na benzinskim postajama u tekućoj 13
Tablica 3. Minimalni broj uzorkovanja tekućih naftnih goriva na skladištima u tekućoj godini 13
Tablica 4.Popis dobavljača koji nisu dostavili podatke o količini tekućih naftnih goriva stavljenih na tržište RH u 2024. godini 20
Tablica 5.Popis benzinskih postaja koje nisu dostavile podatke o protoku goriva za 2024. godinu 21
Tablica 6.Popis dobavljača koji nisu dostavili podatke o kvaliteti goriva stavljenog na tržište RH u 2024. godini 22
Tablica 7.Mjesečne i ukupne količine tekućih naftnih goriva stavljene na tržište RH u 2024. godini izražene u tonama..... 26
Tablica 8.Prekoračenja graničnih vrijednosti kod benzina s istraživačkim oktanskim brojem 95 (TNG-3-1) u 2024. godini. 29
Tablica 9.Ukupna opskrba gorivom u cestovnom prometu u 2022. godini u petadžulima i postotcima..... 34
Tablica 10.Ukupne količine biogoriva (članak 7. stavak a) i fosilnih goriva (članak 8.) u 10^6 litara po državama članicama 36
Tablica 11.Prodaja goriva u 10^6 litara i postotcima prema IOB-u u 2021., 2022. i 2023. godini 39
Tablica 12.Prodaja goriva po državama članicama prema vrstama goriva u 2023. godini u 10^6 litara 40
Tablica 13.Uzorci koji su prekoračili granične vrijednosti benzina i dizela po državama članicama u 2023. godini 42

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo zaštite okoliša
i zelene tranzicije

Zavod za zaštitu okoliša i prirode

Radnička cesta 80, 10000 Zagreb
Tel. + 385 1 4886 840
https://mzozt.gov.hr/